Jaargang 109. Dingsdag, 11 Januarij 1850. No. 4.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

BEKENDMAKING.

e GEDEPUTEERDE STATEN van de *Provincie Groen*, — gelet op art. 3 van het Reglement op de Paardenkerij, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 19den ustus 1848, no. 70, — brengen bij deze ter kennis van publiek, dat de COMMISSIE, belast met de KEUG der DEKHENGSTEN over het jaar 1850, is zagesteld als volgt:

. De heer H. KONINGH, te *Loppersum*, *Voorzitter;*
. De heer E. H. WAALKENS, te *Bult*, gemeente *ingwolde;*
. De heer H. W. WILLEMSEN, te *Warffum;*
drie leden der Commissie van Landbouw; — mitsgaders
. De heer J. VELTMAN, Burgemeester der Gemeen-*Noorddijk*, en
. De heer K. K. DE WAARD, Landbouwer te *Grijpe* en Lid der Provinciale Staten van *Groningen;*
e deskundigen buiten de Commissie van Landbouw.

ldus gedaan in het Provinciehuis te *Groningen*, op derdag den 3den Januarij 1850.

Gedeputeerde Staten voornoemd: RENGERS.
Ter ordonnantie van Dezelven: ALBERDA.

---

e **DIRECTEUR** DER MAATSCHAPPIJ VAN LANDENAREN en VASTBEKLEMDE MEIJERS in de *vincie Groningen*, solidair verbonden voor de zeker der door haar uit te geven PANDBRIEVEN, maakt nd, dat er bij de Directie FONDSEN beschikbaar tot het verleenen van VOORSCHOTTEN aan den, welke dezelve mogten behoeven, en in staat zijn, om voor derzelver LANDELIJKE BEZITTINGEN, overomstig de verordeningen der Maatschappij, te verbinden.

e DIRECTEUR noodigt mitsdien een ieder uit, die in het gemeld geval mogt bevinden, en genegen, om het ontvangen van een VOORSCHOT op den 1sten Mei DEELNEMER in deze MAATSCHAPPIJ te worom zich vóór den 15den Februarij aanstaande, des sdags of Vrijdags, van tien tot twaalf uur, aan te en bij den Heer J. H. M. HORA SICCAMA, Secre en Ontvanger der Directie, wonende in de Heeret, te *Groningen*, letter F, no. 329 rood, bij wien vereischte inlichtingen te bekomen zijn, ten aanzien de door de belanghebbenden in te leveren stukken en te deponeren Taxatiegeld.

RONINGEN, 7 Januarij 1850.

RENGERS.

URGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groen* gedenken, onder nadere goedkeuring, door den Heer **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, ten over van den RENTMEESTER van de *Stads Veenen* en *Apel*, op MAANDAG, den 14 Januarij 1850, des gens te 10 uur, ten Huize van den Logementhouder H. MIDDEL, te *Oude Pekela*, publiek te verhuren:

Het VERLAAT in de *Beneden Pekela*,
Het MIDDELSTE VERLAAT in de *Pekela*, en
Het VERLAAT in de *Boven Pekela;*

nde de huurtijd loopen van den 1sten Mei 1850, tot laatsten April 1858.

e Voorwaarden van Verhuring zullen drie dagen bevoten Huize van Verhuring ter lezing liggen.

RONINGEN, 3 Januarij 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

---

e STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Stad *ingen* adverteert bij deze, dat de **AANGAVE** van **NDEREN**, voor welke de TOEGANG tot eene der DS SCHOLEN op den 1sten Mei 1850 verlangd wordt, STADS SECRETARIJ zal moeten geschieden in den der maand JANUARIJ aanstaande.

RONINGEN, 26 November 1849.

Namens de Stedelijke Schoolcommissie voornd.:
L. B. LOHMAN, *Secretaris.*

---

e ARRONDISSEMENTS BETAALMEESTER te *Groen* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore BETAALAR zijn de PENSIOENEN ten laste van het RIJK, de VIERDE DRIE MAANDEN 1849.

RONINGEN, 8 Januarij 1850.

RENGERS.

---

twerp van wet op het Hooger Onderwijs,

met bijgevoegd Rapport en Memorie van Toelichting, aan den Koning ingediend door de Staats-Commissie, benoemd bij Kon. Besluit van den 15*den Januarij* 1849 (Staatsblad no. 3); 's Gravenhage 1849.

volg en Slot van no. 102 en 104 *van onzen vorigen Jaargang.*)

gevolge de doelmatige wijzigingen in het Staats-examen admissie aangebragt, zal voortaan (art. 41 vv.) *ieder* tot Hoogeschool worden toegelaten, die aan de financiële bepgen ten aanzien der inschrijving voldoet. — Daardoor zal ook *hij* een of ander deel van het Hooger Onderwijs kundeelachtig worden, die in geen vak het meesterschap begeert, dus ook geen examen van toelating heeft gedaan, zoo als gevorderd wordt van *elk*, die zich als „student" wil inschrijven (1). — (Want dat apothekers- en chirurgijnsngen thans ook sommige lessen kunnen bijwonen doet hier ter zake. *Zij* toch worden thans niet als „studenten" emerkt, en hunne toelating tot sommige lessen aan de geschool heeft ook plaats, omdat hier zoo min als in de andere Akademiesteden, Klinische scholen zijn gevestigd.)

olgens art. 65 zal voortaan de overdragt van het Rectoaan *alle* Akademiën plaats hebben op *denzelfden* dag, den eersten Dingsdag der maand September, en zal alsdan uitvoerig verslag nopens den staat der Hoogeschool *moeten*, ovendien tevens eene Redevoering *hunnen* gehouden worden. t. 66 stelt vast, dat ieder Collegie van Curatoren en elken demische Senaat jaarlijks één zijner leden afvaardigt, om te nemen aan eene Commissie, die te 's Gravenhage jaarbijeen komt, om der Regering te dienen van advijs en ichting in zake het Hooger Onderwijs.

ne gewenschte verbetering treffen wij ook in artt. 74 en g. aan, waar gesproken wordt over de buitengewone aanligingen, van regeringswege aan 't Hooger Onderwijs te eenen. Iedere Hoogeschool zal namelijk om de 8 jaar 10 prijsvragen uitschrijven; — er zullen aan elke Hoogeschool 10 beurzen worden verleend, ieder van *f* 400, — en eindelijk zal jaarlijks *f* 3000 van rijkswege worden uitgetrokken, om uitstekende jonge geleerden tot het doen van eene buitenlandsche wetenschappelijke reis in staat te stellen. — Het doelmatige, wenschelijke en noodige van deze instellingen behoeft, dunkt ons, geen nader betoog.

Nopens de *Examina* deelen wij het volgende (art. 86 volgg.) mede:

Om de eindexamens aan de Hoogeschool in eenig vak van studie te kunnen afleggen, moet men in de eerste plaats het voorbereidende Staats-examen hebben afgelegd, — zoo als boven door ons reeds is vermeld. Het Staats-examen eischt zoo veel kennis in den examinandus dat hij, toegelaten tot de Hoogeschool, dan geene lessen meer behoeft te houden in de oude letteren, meetkunst enz., zoo als thans wél het geval is, tot welke faculteit de studerende ook zal behooren.

Men zal voortaan in iedere faculteit het Meesterschap verkrijgen. Dat Meesterschap is voldoende voor de praktische uitoefening der verschillende vakken van studie. Het *Doctorschap* is bloot een wetenschappelijke titel, die door den Meester kan verkregen worden, als hij er lust toe heeft, en zonder verdere kosten dan het verdedigen van een (Latijnsch of *Nederduitsch*) proefschrift.

De volgende Meesterschappen zullen verkrijgbaar zijn:

In de *Letterkundige* Faculteit.	het Meesterschap in de Klassieke Letterkunde.
	„ „ Oostersche „
In de Faculteit der *Wis- en Natuurkundige Wetenschappen.*	„ „ Wisk. Wetenschap.
	„ „ Natuur- en Scheikundige Wetensch.
	„ „ Plant- en Dierk.
In de *Regtsgeleerde* Faculteit.	„ „ Regten.
	„ „ Staats-wetenschap.
In de *Geneeskundige* Faculteit.	„ „ Geneeskunde.
	„ „ Heelkunde.
	„ „ Verloskunde.

(De bepalingen nopens de aanstaande Godgeleerden gaan wij hier voorbij, even als wij thans in geene bijzonderheden treden ten opzigte van de onderscheidene Examina, door welke men het Meesterschap moet verkrijgen. Uit het medegedeelde blijkt, dat er alsnu vrij wat meer Meesterschappen zullen komen, dan er thans Doctoraten bestaan.)

Wat betreft de *wijze*, waarop de Examina zullen worden afgenomen, zij dit nog medegedeeld, dat zoo wel het voorbereidend Staatsexamen, als de eind-examina voor IEDER Meesterschap, *eenmaal 's jaars* zullen worden afgenomen door onderscheidene Staats-Commissiën, zamengesteld uit Hoogleeraren en niet-Hoogleeraren. (Zoo doende zullen dus de zoo noodige, als doelmatige Staats-examina *aan het einde* van de Akademische loopbaan, ook in Nederland worden ingevoerd (2). — Ook *alle overige* examina zullen eenmaal 's jaars worden afgenomen door Commissiën, zamengesteld uit Hoogleeraren van de onderscheidene openbare instellingen van Hooger Onderwijs in ons Vaderland.)

Ieder af te leggen examen kost den Examinandus *f* 35,00 (het voorbereidend Staats-examen kost *niets*), terwijl voor het diploma, dat na elk voldoend afgelegd examen wordt uitgereikt, het volgende zal worden betaald (art. 129):

In de *Letterkundige* en *Wis- en Natuurk. faculteiten.*	1ste examen	*f* 65.
	Eind-examen	- 115.
		f 180.
In de *Regtsgeleerde* en *Geneesk. faculteiten....*	1ste examen	*f* 100.
	2de „	- 115.
	3de „	- 115.
	Eind-examen	- 115.
		f 445.

(Die zoo wel het Meesterschap in de Staats-wetenschappen, als dat der Regten verkregen, *tweede* Eind-examen *f* 115.)

In de *Godgeleerde* Faculteit.	1ste examen	*f* 45.
	2de „	- 45.
	3de „	- 45.
	4de „	- 65.
En voor hen die den doctoralen graad verlangen..	5de „	- 50.
		f 250.

Ten einde nu de berekening der kosten te kunnen maken, voegen wij bij 't bovenstaande, dat (art. 43) voor de inschrijving, die jaarlijks moet geschieden, betaald zal worden *f* 60, en zulks gedurende de eerste 5 jaren. — De cursussen zullen halfjarig zijn, en voor ieder daarvan zal worden betaald *f* 10, bij herhaling daarvan *f* 5. — Men zal nu zelf de berekening ten naastenbij kunnen maken (3).

Vermits nu deze kosten de *thans* gevorderde inderdaad weinig overschrijden, zoo hebben wij het in 't belang der goede zaak nuttig geoordeeld, deze getallen hier mede te deelen, ook omdat men reeds van eenige kanten getracht heeft te doen gelooven, dat nu voortaan niet dan rijke jongelieden de Hoogescholen zullen kunnen bezoeken. Integendeel, behalve de nieuw voorgedragene hulpmiddelen voor minder bemiddelden, strekken de bepalingen van dit geheele ontwerp evenzeer om de studie algemeener, gemakkelijker te maken, als zij dienen om 't Hooger onderwijs degelijker en uitgebreider te doen worden.

Uit de additionele bepalingen deelen wij nog mede: dat er (art. 138) gunstige bepalingen zijn gemaakt, ter vrijstelling van het voorbereidend Staats-examen (b. v. voor de Officieren van Gezondheid 3de klasse, enz.); — dat (art. 149) bij de berekening der 5 jaren (art. 43) in aanmerking komt het aantal jaren, waarvoor men thans reeds de inschrijving heeft betaald; — dat aan de Regering 5 jaren worden verleend na 't invoeren van deze wet, om het personeel der Hoogleeraren (art. 23 en 25) voltallig te maken, — en eindelijk dat de tegenwoordige Wet in werking zal komen den 1sten September 1850.

De afzonderlijke nota van den heer VAN GOLDSTEIN, gaan wij voorbij, en zeggen we er alleen van, dat zij minder vrijzinnig is, dan de arbeid der geheele commissie.

Ten slotte echter willen wij nog mededeelen, behalve het dienaangaande door ons reeds vermelde, dat de commissie ook nog het volgende in 't midden brengt nopens de steden, waarin de DRIE hoogescholen thans zijn gevestigd. De commissie ziet n.l. in die steden, „even zoo vele zetels van wetenschap en kennis, die gedurende meer dan twee eeuwen de vraagbaken zijn gebleven, van wie voorlichting zocht." — Zij ziet in die steden „eene beschaafde en nijvere bevolking vereenigd, die tot hiertoe uit het bestaan der hoogescholen meer dan louter geldelijk voordeel trok." — Zij ziet eindelijk in het voortdurend bestaan dier DRIE instellingen „een bolwerk tegen eenzijdigheid in de beoefening der wetenschap, en een krachtig middel om het volksleven op te wekken en te ontwikkelen."

Het is hier noch de plaats, noch ons voornemen, om met de groote meerderheid der commissie en gesteund door hare argumenten, — die men van den kant der centralisatie-vrienden in 't centrum onzes lands, reeds als flaauw en weinig afdoende heeft hooren veroordeelen, — thans nader te betoogen, dat èn het belang van den Staat zelven, als éénheid beschouwd, — èn het belang der wetenschap (deze minder in 't afgetrokkene beschouwd dan in hare toepassing op de onderscheidene behoeften der maatschappij) volstrekt het *behoud* der bestaande stichtingen eischen, evenzeer als daarbij derzelver innerlijke en uiterlijke verbetering volstrekt noodzakelijk is. Wij willen nog alleen *dit* zeggen, dat men te dien opzigte met de beste hoop de toekomst schijnt te mogen te gemoet zien, vermits het — om geen ander woord te bezigen — op zijn minst zeer onbegrijpelijk en inconsequent zoude zijn van eene regering en eene vertegenwoordiging, die beide thans meer dan ooit blijken geven, dat zij er op uit zijn, om Nederland intellectuëel en materiëel op te heffen, dat zij zouden aanvangen met het nemen van maatregelen, die meer dan eenige andere zouden strekken om die opheffing voor een groot deel volstrekt onmogelijk te maken, of althans te verlammen op alle punten. — Integendeel bestaan er alle redenen, om te mogen vertrouwen, dat met den dood van het bekende schrikverwekkende bezuinigingsplan van het vorige ministerie, — waarin van „*vernietiging*" van hoogescholen ter wille van bezuiniging *alleen* gesproken werd, als ware er sprake van schadelijke, of minstens geheel onnutte instellingen van weelde, — ook alle vrees kan worden verbannen, vooral na 't indienen van het nu door ons behandelde rapport der Staatscommissie, dat de regering eerlang zal voor den dag komen met een plan van „vernietiging" dáár, waar juist opbouwing gewenscht, met de grootste billijkheid gevraagd en ook met allen grond verwacht mag worden.

Het *algemeene welzijn* zij ook hier *de hoogste wet*, niet een armzalig beknibbelen van een zeer hoog budget, met eenige duizend guldens, en zulks ten koste van 't edelste, wat de Staat zijnen onderdanen kan schenken: kennis, wetenschap, hoogere beschaving, en den onmetelijken invloed van dat alles op het geestelijk en stoffelijk heil van geheel den Staat.

Het *algemeen welzijn* eischt gebiedend opbouwing en uitbreiding van 't bestaande, en wel vooral dàn, wanneer — zoo als 't geval is volgens 't ontwerp der commissie — de Staat bij *niet vermeerderde* kosten, *oneindig groote verbeteringen* aan dat bestaande kan aanbrengen.

(1) De benaming van *Student* komt dan ook in deze geheele niet voor, en zeer teregt, omdat nu ook zij op de Hooool zullen worden toegelaten, die het Staats-examen van ade niet hebben gedaan, omdat zij wel geen meesterschap of raat verlangen, maar toch het een of ander gedeelte van Hooger onderwijs wenschen te volgen.

(2) „Het stelsel van vrije studie, gelijk dat in dit Ontwerp *zonder eenig voorbehoud* is aangenomen, brengt noodwendig mede, dat alle waarborgen, die de Staat zich kan verschaffen, dat de vorming zijner wetenschappelijk onderwezen burgers behoorlijk voltooid zij, alvorens ze tot de uitoefening van bepaalde ambten, bedieningen of beroepen worden toegelaten, in doeltreffend ingerigte examina zijn gelegen," — zegt zeer juist de *Mem. van Toel.*, bl. 159.

(3) Uit het volgende echter (*Mem. van Toel.*, bl. 201 enz.) zal men zulks nog te gemakkelijker kunnen doen:

Alle studerenden zullen 5 jaar lang eene inschrijving van *f* 60 betalen	*f* 300.
Jaarlijks door elkander 2 heeljarige en 2 halfjarige cursussen	*f* 250.
Voltooijing der studie totaal	*f* 550.

Daarbij komen de examen- en diplomen-gelden, zoodat *het geheele bedrag* der kosten voor hen, die, na de Akademie bezocht te hebben, de maatschappij zullen intreden, ongeveer zal zijn:

Voor den Theologant	*f* 890.
„ „ „ die den graad van Theolog. Doctor begeert	*f* 975.
Voor den Regtsgeleerde . . . . / „ „ meester in de Staatkundige wetenschappen / „ „ Geneeskundige	*f* 1135.
„ „ Regtsgeleerde, die tevens meester in de Staatk. wetens. wil worden	*f* 1285.
Voor den Letterkundige . . . . / „ „ meester in eenig vak der Wis- en Natuurk. wetenschappen	*f* 800.

Ingezonden Stukken.

Haken en Oogen, of het betooverde Ulrum.

Het is de dwaasheid misschien te veel eer bewezen om nog eens op het kinderbedrog en de oude wijvenpraatjes aangaande het betooveren, zoo als het heet, van EIPKE FELDKAMP, de elfjarige dochter van wijlen JAN FELDKAMP, die te Ulrum, alwaar hij woonde, van wege zijn uitventen van mosterd en meel, veelal JAN MOSTERD genoemd werd, terug te komen. Twee zaken hebben ons er echter aanleiding toe gegeven; vooreerst dat men mij ten onregte houdt voor den schrijver van een paar berigten, die in de vorige maand over dat onderwerp in de *Provinciale Groninger Courant* zijn opgenomen, en waarbij men, onzes inziens, die „ongoddelijke en oudwijfsche fabelen," zoo als PAULUS in zijn' eersten brief aan TIMOTHEUS schreef, IV: 7, niet genoeg bestreden en verworpen heeft, wij hadden verwacht dat men de bedrijvers dier „Gulchelarij" beter door den mosterd zoude hebben gehaald. Ten tweede, omdat sommige afgescheidenen van licht en rede nog bij voortduring geloof aan die verfoeijelijke fabelen slaan, ofschoon ook reeds MOZES daarvoor gewaarschuwd heeft (*Leviticus* 19: 26—31), en het tegen de natuur en het gezond verstand aandruischt. Wat zoude den moedigen en verlichten BEKKER, die voor ruim 200 jaren als een elfjarige knaap in het naburige Warfhuizen speelde, zich niet verwonderen, als hij hier terug kwam en ontwaarde, dat het ongerijmdste bijgeloof aan duivelskunsten, spokerij, tooverij, waarzeggerij en dergelijke nog onder zijne gewestgenooten bleef voortduren, wat hij reeds voor twee eeuwen zoo ijverig had bestreden, misschien zoude hij als een DEMOKRIET om der menschen dwaasheid lagchen, of die als een HERAKLIET beschreijen. Intusschen worden de hier plaats gehad hebbende mirakelen nog steeds in verschillende bewoordingen en toenemende vergrooting opgedischt, om dus dat nieuwtje van den dag te helpen verspreiden, en door het bespottelijke daarvan te doen inzien, zal het des te spoediger doodloopen; wij zullen het gebeurde dan, zoo als het althans heet, wat meer dichterlijk inkleeden, of aan het ongerijmde een gerijmd voorkomen geven, met hier een gedeelte van een afgeluisterd gesprek tusschen twee buurvrouwen te laten volgen, misschien dat wij er later tot genezing van het kwaad meer breedvoerig op terugkomen, met personen, zaken, en ook de drijfveren tot dit bedrog nader te doen kennen.

„GRIETJE. Heur! of y 't leuwen willen, 't liekt dog roar en noar,
En of dat wicht beteuverd is, — joa! dat is woar
Ik zeg joe zulfs heb 'k 't zein ze speid joa ongeloogen,
Geel kop'ren kromme en scheif verdraaide hoeken, oogen,
Goaren, zyde, kramdroad en berdeveêren

En al zuk tüug dat neit is te verteren:
Veêren sek joe, blank, dreug en geef as kriet
Dei word ze nou en den bij bulten kwiet.
Heur, STIEN! dei teuverkrans is heur van binnen broken.
Dat arme schoap! 't is woar, hou 't ok word tegensproken,
Moar 'k heb ok ien heur keel ein levend podde zein,
Doar achter op de tong, zag ik 'n kop, en ok 'n bein.
STIENTJE. Och kom! — moar zeg; wel zol men doar de schuld (van geven?
GRIETJE. Heur, STIENTJE, hier gezegd en onder ons gebleven;
Kiek doar ien 't gundsche hoes, doar midden ien de (stroat . . .
Moar hol dat veur joe zulfs, want kiek van proat komt (proat,
Nou lest het dei heur schar en ook 'n appel geven.
En visch geft hoaken, en de appels kennen leven (*)
STIENTJE. Moar konden ze ien de stad heur dan ok neit genezen?
GRIETJE. Och leive tied! ze is lank weer toes, wat zol 't doar (wezen,
Doar is gein hulp geliek weleer veur zukken kwoal,
De heksen kwammen ok bie heur ien 't hospitoal,
Ja, STIEN! 't is starven woar, veir groote graauwe (katten
Dei moakten al heur poeijers open en weer digt,
Doarom, zoo lank as men dei tjoensters neit ken vatten,
Bestait ien stad of land gein hulp of road veur 't wicht."

Helaas! zulke totebellen en kwezelaars vindt men heden ten dage nog maar al te veel, en sommigen onder hen hebben reeds gezegd, dat als men dat betooverde kind maar eerst in de stad had „zollen de prefesters het wel gauw dood moaken en opensnieden, wel weit wat er veur den dag komen zol;" anderen wilden de toevlugt tot wonderdokters en duivelbanners nemen, en misschien wel tot middeleeuwsche proeven en martelingen overgaan, om daardoor de vermoedelijke tooverkol te ontdekken, zoo als onder anderen door proeven met vuur of water, naalden, ordaliën en dergelijke meer; jammer slechts dat men die steeds toepaste op de ongelukkigen, die van tooverij beschuldigd werden en niet op de betooverde zelve, wij althans zouden die proeven liever op de lijderesse zelve willen bewerkstelligen, met haar op een staaf van gloeijend ijzer te laten blazen, en haar deze al nader en nader aan neus en mond te houden, dan zoude het booze wel loslaten en voor den dag komen. Wie echter eene groote verscheidenheid van zulke proeven, martelingen en mystieken onzin wil lezen, verwijzen wij naar de door ons aangehaalde voorbeelden van bijgeloof en gepleegde gruwelen, voorkomende in twee lijvige boekdeelen over *Tooverijen* en *Waarzeggerijen*, zijnde eene rapsodie van sprookjes en volksverhalen van vroegere en latere dagen en in 1846 en 1848 te Kampen, bij K. VAN HULST uitgegeven. Gelukkig echter, dat wij die barbaarsche tijden van geweld en willekeur ontworsteld zijn, en de heksenprocessen niet meer gevoerd worden, terwijl zij die aan duivelskunsten geloof slaan, en den gewaanden duivel nog in eere willen houden, zich zelven aan de bespotting en bij opzettelijk bedrog aan de verachting van het meer verlichte gedeelte der natie prijs geven.

ULRUM, 7 Januarij 1850. TEENSTRA.

Naschrift.

Nadat wij het bovenstaande reeds geschreven en verzonden hadden, zagen wij tot ons genoegen in de Groninger dagbladen van gisteren, dat de voorgewende braking van haken en oogen in ernst en luim krachtig bestreden werd. Heden morgen kwam de schoonbroeder van het meisje, JEREMIAS PILON, schippersknecht alhier, bij mij aan huis, en verklaarde, dat EIPKE (het betooverde meisje) het door haar gepleegde bedrog zelve voor hem beleden had, waarbij bij mij tevens overhandigde de volgende schriftelijke verklaring, met verzoek, om dit door de dagbladen publiek te maken.

De ondergeteekende, W. BRONNEGER ONNEKES, schoolonderwijzer te Ulrum, verklaart, dat hij op heden, ten verzoeke van JEREMIAS PILON, diens elfjarige schoonzuster EIPKE FELTKAMP, waarvan gezegd werd, dat zij verschillende voorwerpen braakte, deswege naauwkeurig ondervraagd heeft, en zij hem bekend heeft, de vederen van het beddekussen genomen en zelve in den mond gestoken, en de haken van de kleederen gescheurd en mede zelve in den mond gebragt, en zoo het een en ander weder van zich te hebben gegeven, terwijl zij ontkende, dat haar schoonbroeder en zusters daaraan eenig deel hadden.

ULRUM, 8 Januarij 1850.

W. BRONNEGER ONNEKES.

(*) HEEMSKERK, *Arcadia*, 1657, bl. 61. BEKKER, *Betooverde wereld*, B. IV. bl. 73, 240.

VOLKSTELLING OP DEN 19DEN NOVEMBER 1849.

Gemeente Winschoten.

	Mannel.	Vrouwel.	Totalen.
VERBLIJF.			
Gewoon	1842	2029	3871
Tijdelijk	131	101	232
Doortrekkend	14	16	30
Tijdelijk afwezig	87	38	125
BURGERLIJKE STAAT.			
Ongehuwd	1366	1354	2720
Gehuwd	648	638	1286
Weduwenstaat	70	172	242
GEBOORTEPLAATS.			
In de Gemeente	1285	1278	2563
» de Provincie	561	687	1248
» andere Provinciën	103	91	194
» de Bezittingen buiten Europa	1	2	3
» Duitschland	134	90	224
» België	1	2	3
» andere vreemde landen	3	»	3
GODSDIENST.			
Nederduitsch Hervormden	1667	1761	3428
Fransche of Waalsche Hervormden	1	»	1
Evangelisch Lutherschen	54	35	89
Doopsgezinden	15	18	33
Christelijk Afgescheidenen	15	17	32
Roomsch-Katholijken	151	142	293
Israëlieten	180	192	372
		Totaal....	4248

Gemeente Appingedam,

PLAATSELIJKE INDEELING.	Getal Huizen.	Huisgezinnen.	Ongehuwd.	Gehuwd.	Weduwenstaat.	Nederduitsch Hervormden.	Waalsch Herv.	Evang. Luth.	Doopsgezinden.	Christelijke Afgescheidenen.	R.-Katholijken.	Ned. Israëlieten.	Totaal.
Appinged.	349	455	1214	610	177	1550	1	3	14	104	231	98	2001
Jukwert	12	15	43	30	3	70	»	»	»	6	»	»	76
Marsum	13	13	48	18	3	51	»	»	»	18	»	»	69
Opwierde	58	64	224	95	22	265	»	»	11	51	14	»	341
Solwert	21	25	89	36	8	102	»	»	»	9	22	»	133
Tjamsweer	97	110	417	186	29	531	»		11	67	12	11	632
Schippers	»	»	39	18	6	44	»	»	1	18	»	»	63
Totaal	550	682	2074	993	248	2613	1	3	37	273	279	109	3315

Gemeente Uithuizen.

Op den 1sten Januarij 1850 bevatte de gemeente Uithuizen 2751 zielen, 1351 van het mannelijk en 1400 van het vrouwelijk geslacht; ongehuwd 1740, gehuwd 832, in weduwenstaat 180; in de gemeente geboren 1676, in de provincie 986, in andere provinciën 51, in Duitschland 35, in België 2 en in de overzeesche bezittingen 1. Er zijn 1906 Ned. Hervormden, 5 Evang. Lutherschen, 81 Doopsgezinden, 199 Christelijk Afgescheidenen, 509 Roomsch-Katholijken en 51 Ned. Israëlieten.

(*Zie de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 5 Jan., kapit. *Carst* jonge Willem en den 6den *Duit* de Hoop, beide van Newcastle. — Te Texel den 7 Jan., *de Winter* Catharina, *Boiten* Catharina Elisabeth, *van Calker* jonge Hero en *Oldenburger* Johanna, alle vier van Londen. — Te Dordrecht den 7 Jan., *Cramer* Anna, van Batavia; *Schabeling* Harmonie, van Liverpool. — Te Konstantinopel den 19 Dec., *de Boer* jonkvrouw Geertrui, van Amsterdam. — Te Lissabon den 25 Dec., *de Boer* Fraukea, van Jersey; den 27sten *Jansen* Johanna, van Newcastle; den 28sten *Goosens* juffer Ellegonda, van Amsterdam. — Te Porto den 27 Dec., *Sap* Jantina Annechiena, van Amsterdam. — Te Liverpool den 2 Jan., *Reneman* Eduard Marie, van Rotterdam. — Te Fernambuck den 23 Nov., *Ruiten* Antje, van Bahia. — Te Messina den 15 Dec., *Kraan* Annette Fossine, van Napels. — Te Ramsgate den 4 Jan., *Stuit* Merwestroom, van Dordrecht n. Belfast. — Te Dublin den 3 Jan., *Boon* Jacoba Hazewinkel, van Rotterdam. — Te Hull den 3 Jan., *Zeilstra* Kaashandel, van Alkmaar. — Te North Shields den 7 Jan., *Gust* Antonia Francina, van Rotterdam.

Binnengekomen te Texel den 8 Jan., kapit. *Klok* Gesina Dorkina, van Londen. — Te Londen den 7 Jan., *Oldenburger* Astrea, van Rotterdam. — Te Deal den 6 Jan., *Smit* Margiena, van Rotterdam n. Belfast. — Te North Shields den 4 Jan., *Dik* Johanna Maria, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 6 Jan., kapit. *Bakker* vr. Geertje, naar Bordeaux. — Van Texel den 7 Jan., *Bakker* Frouwina, naar Liverpool. — Van Helvoet den 7 Jan., *Reijnders* Jacoba Gesiena, naar Londonderry. — Van Triest den 26 Dec., *de Jonge* Dina Immechiena, naar Rotterdam. — Van Gibraltar den 25 Dec., *Stoelman* Groningen, naar Falmouth. — Van Lynn den 3 Jan., *Panjer* Heilina, naar Groningen; *Coerkamp* de 3 Gebroeders, naar Hartlepool. — Van Messina den 22 Dec., *de Boer* Arjen Brouwer, naar Girgenti.

Vertrokken van Texel den 8 Jan., kapit. *Boer* de Verwachting, naar Bordeaux. — Van Scilly den 1 Jan., *Gialts* Helena, naar Clijde.

Te Hamburg waren, den 1 Januarij, onder meer anderen, in de haven liggende de volgende Nederlandsche schepen: *Aastroom*, kapit. Kok; *Anna*, kapit. Bieze; *Annegiena*, kapit. Emmelkamp; *Annegina Engelina*, kapit. Smit; *vr. Antje*, kapit. Kruse; *Berendina*, kapit. Pekelder; *Castor*, kapit. de Jonge; *Drie Gebroeders*, kapit. Jonker; *Egberdina Annegina*, kapit. Drent; *Eppien*, kapit. Potjewijd; *Geerdina Beerta*, kapit. Giezen; *Geertruida Speelman*, kapit. Speelman; *Gesina Gesina*, kapit. van der Woude; *Goede Verwachting*, kapit. Mulder; *Goede Verwachting*, kapit. Swiers; *vr. Grietje*, kapit. Koops; *Gustaaf Willem*, kapit. Kassens; *Harmonie*, kapit. Doewes; *Hendrika*, kapit. Stuurman; *Hermanus Hesselaar*, kapit. Meliema; *Heidewika*, kapit. Pekelder; *de Hoop*, kapit. Brouwer; *Jacobus Begeman*, kapit. Rink; *Jantina*, kapit. de Jong; *vr. Ida*, kapit. Zoutman; *Jezelina*, kapit. Legger; *jonge Klaas*, kapit. Schaap; *Margaretha Hendrika*, kapit. Munneke; *Margina Wilmina*, kapit. Vos; *Margrietha Billechina*, kapit. Oostra; *Martha*, kapit. Mugge; *Nina Burhoven*, kapit. Bakker; *Thelina*, kapit. Kuiper; *Twee Broeders*, kapit. Polter; *vr. Wilmina*, kapit. de Koning; *Wubbina Catharina*, kapit. Panjer, en *Neptunus*, kapit. Bakker.

Te Bremerhaven waren den 1 Januarij in de haven liggende, de schepen *jonge Bauke*, kapit. Botje; *Gesina*, kapit. Pronk; *vr. Margaretha*, kapit. Groenewold, en *vr. Renske*, kapit. Konterman.

Het schip *Alida*, kapit. Rentes, van Londen naar Rotterdam, is op de Banjaart totaal verongelukt, doch het volk gered en te Rotterdam aangebragt.

ZOUTKAMP, 9 Januarij. Binnengekomen den 7den kapit. *Buiston* Bee, van Emden naar Londen, als bijlegger, met zeeschade.

Lijst der Nederlandsche Schepen

welke de Sond gepasseerd zijn.

13 Dec. Kamminga, Marinus en Geertruida (Zierikzee), van Riga (naar Zierikzee.
17 —— de Jonge Vrouwina Elisabeth (Pekela), v. Riga n. Amsterd.
Driest, Jan Visser (Lemmer), van Riga naar Amsterdam.
24 —— Meijer, Ida (Amsterdam), van Riga naar Amsterdam.
28 —— Oorburg, Hendrika Ellida (Veendam), v. Dantz. n. Amst.
Swieting, Petrus Horreus (Ureterp), v. Dantzig n. Amsterd.
29 —— Flik, Geerdina Beerta (Veendam), van Kiel naar Londen.

De Wind den 13den Dec. Z.Z.O.; den 17den W.; den 24sten N.; den 28sten Z.W.; den 29sten O.Z.O.

ELSENEUR, 29 December 1849.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 4den tot en met den 10den Januarij 1850 zijn te *Groningen* geboren 14 zoons en 11 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 10 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

ROTTERDAM, 7 *Januarij*. Bij het besloten water was de omgang ter graanmarkt van heden zeer onbeduidend, en bepaalde zich de handel, buiten eene partij N. Hoogl. Kleefsche Tarwe, die op 162 ℔ a *f* 230 entr. werd afgedaan, tot gerijven aan cons., als: 161, 162 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 240, *f* 242, *f* 243; 159 ℔ dito Kleefs. *f* 224. — Rogge: 150 ℔ N. Rijn *f* 138; 151 ℔ dito Bovenl. *f* 135. — Boekweit, op 140 ℔ N. Steenb. *f* 144; dito Ouden-Bossche *f* 145; Jar. Oostvriesche Veen *f* 130. — Overige artikelen zonder handel.

AMSTERDAM, 9 *Jan.* Van Tarwe verkocht: 130 ℔ b. Pools. *f* 270; 131 ℔ n. Geld. *f* 218. — In andere artikelen is niets omgegaan.

Koolzaad op levering van het voorjaar 2 p. vl., op het najaar 1 p. vl. lager; op 9 vat in April 74 p. vl.; Sept. en Oct. 61½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering flaauw; op 6/w. *f* 45,50; in de stad *f* 46,75; Vlieg. *f* 44,50; Mei *f* 43,50 a *f* 42,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 37,25 a *f* 37. — Lijnolie iets aangenamer; op 6/w. *f* 31,75; Vlieg. *f* 30,75 a *f* 30,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 38,50; Vlieg. *f* 37,50.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 9 *Januarij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 55 7/16, 55 9/16, 55 9/16; Dito Cert. 3 pCt. 64⅝; Dito dito 4 pCt. 84 13/16, 85, 84⅞; O. I. Leen. 4 pCt. 84⅛; Amort.-Syndic. 3½ pCt. 85½; Haarlemmermeer 5 pCt. 101½; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCt. 85½. — BELGIE, 4½ pCt. 85; Dito 2½ pCt. 47⅝; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 47¾, 47⅞, 47⅞. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 53⅞, 54¼, 54 3/16. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. 13; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 13 1/16, 13 3/16, 13 3/16; Dito bij dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 12 9/16, 12 11/16; Dito 3 pCt. 38, 38⅛; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 29¾, 29⅞, 29 13/16; Coup. Ardoins 8 7/16, 9; Fransche Uitg. 3 11/16. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 35¼, 35⅜; Dito dito 4 pCt. 36 9/16; 36¾, 36⅝. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105¾; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 94¼; Dito bij *Hope* 4 pCt. 86⅜; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 85⅜; Dito bij dito, 5de serie, 4 pCt. 84⅜.

POLEN, Certificaten 4 pCt. 75⅞; Dito Aand. met Loten 500 fl. *f* 142. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 82 à 82¼; Dito N. 2½ pCt. 43 5/16, 43½; Dito Nieuwe 5 pCt. 87, 87¼.

Oostenr. Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 88½, 89; N. Loten v. 250 fl. 290; Amerik. Bank-Actien 3⅝; Denem. 5 pCt. 99⅜; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 93; Braz. 5 pCt. 90, ⅛; N. Mex. 5 pCt. 28 15/16, 29, 29; Peru 4 pCt. 59¾, 60⅛, 60; Gren. 1½ pCt. 17¼; Venez. 2¼ pCt. 29⅛; Oblig. Holl. Spoorweg 4½ pCt. 96½.

De beurs was heden in alle fondsen, met soliede koopers en veel affaire zeer willig.

Van Holl. fondsen waren de 2½ pCts. circa ¼ hooger dan gisteren.

Belgische ⅜ pCt. hooger. Spaansche fondsen met uitgebreide affaires ca. ¼ pCt. hooger.

Spaansche waren insgelijks in alle soorten tot hoogere prijzen te plaatsen.

Portugesche, welke reeds merkelijk hooger waren, konden zich later niet souteneren, en blijven nog onder den slotkoers van gisteren.

Russische fondsen zeer vast en iets williger.

Oostenrijksche insgelijks hooger gevraagd.

Alle Zuid-Amerik. willig en hooger. Peru zijn ruim 1 pCt., Mexic. ½ pCt. en Brazil. ruim ½ pCt. gerezen, en waren alle overige hooger dan gisteren gevraagd.

Braz. 1824 v. 200 £ 88¼; Dito 1839 v. 100 £ 87½, ¾; Venez. Uitg. Onbep. Stukk. 9 9/16, ⅝; Gren. Onbep. St. 1½ pCt. 16⅝, ⅞; Gren. Uitg. 3 11/16, 13/16; Peru Uitg. 20⅝, ½; N. Ard. Onbep. St. 11⅛.

Koers van het Geld: Beleening 2¾, Prolong. 3, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 55½; Fransche 3 pCts. 54 3/16 a ¼; Spanje 5 pCts. a 510 £ 13⅛ a 3/16; Dito Coup. (Nieuwe) 8½; Dito (Oude) 8 15/16; Dito 3 pCts. Binnenl. 29 13/16 a ⅞; Portug. 5 pCts. 35; Dito 4 pCts. 36 7/16; Oostenr. 5 pCts. 82¼; Dito 2½ pCts. 43½.

ADVERTENTIEN.

Het BESTUUR van het NEDERLAND BIJBELGENOOTSCHAP, AFDEELING G NINGEN, herinnert, dat in het DEPÔ den Boekverkooper MEIJER, aan de Kerkhof, op *franco* aanvrage en tegen *contante beta* te bekomen zijn de onderscheidene uitgaven van BIJB en TESTAMENTEN, met en zonder PSALM ingerigt overeenkomstig de thans gebruikelijke TAAL SPELLING, en gedrukt voor rekening van het *Nederlan of Britsch- en Buitenlandsch Bijbelgenootschap*, zoo als: *heele* STATEN-BIJBEL voor *f* 2,50, *f* 2,00, *f* 1,80, *f* *f* 1,40. HET OUDE TESTAMENT voor *f* 1,20. NIEUWE TESTAMENT voor *f* 1,50, *f* 0,75, *f* *f* 0,65, *f* 0,35, *f* 0,30, *f* 0,25.

GRONINGEN, 10 Januarij 1850.

Het Bestuur voornoemd,
en namens hetzelve:
W. GERHARDS, *Bibliothecaris.*

** De SPAARBANK, door het DEPARTEM *GRONINGEN* der Maatschappij *tot Nut van 't Alg* opgerigt, is bij voortduring in een der Vertrekken v STADSHUIS geopend des MAANDAGS NAMIDD van 3 tot 4 uur, en zal aldaar op den 7den, 14 21sten en 28sten Januarij 1850 gevaceerd worden to UITBETALEN of BIJSCHRIJVEN der REN wordende ter bevordering der geregelde Administrati *ieder ten dringendste uitgenoodigd, deze hiertoe aangeb gelegenheid niet ongebruikt te laten voorbijgaan.*

Namens de Commissie der Spaarbank
R. J. SCHIERBEEK,
Secretaris.

** JAARLIJKSCHE VERGADERING van de LE der AKADEMIE MINERVA, op DINGSDAG, 15den Januarij 1850, des avonds te 6 uur, in het CERTHUIS te *Groningen.* — VERSLAG. — REDE RING. — UITDEELING DER PRIJZEN, ENZ. — WIJZEN VAN TOEGANG voor VROUWEN en VR DELINGEN te bekomen bij den Thesaurier W. J. M WICHERS.

Namens het Bestuur der Akademie voornoem
J. H. GEERTSEMA, C.z.

** GEWONE BESLOTENE VERGADERING het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSC PIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op VRIJ den 18den Januarij 1850, des avonds te zeven u VERSLAG der COMMISSIE over de LEESBIE THEEK. — RAADPLEGING over de VOORSTELLEN de PUNTEN van BESCHRIJVING. — UITDEELING EEREPRIJZEN aan de KWEEKELINGEN der DE TEMENTS KWEEKSCHOOL, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretari*

** VERGADERING der LEDEN van het GEN SCHAP *TER BEVORDERING VAN NIJVERH* gevestigd te *ONDERDENDAM*, op DONDER den 24sten Januarij 1850, te 2 uur, in het ZIJLVES HUIS.

De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Het LAATSTE WINTER-CONC door het Stal BOHEMER MUZIKAN op DINGSDAG, den 15den dezer, bij KOOL, te *BEERTA.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

** Getrouwd:

G. DE JONGH,
Weduwnaar van H. G. ATSMA VAN FENN
en
M. BRONSEMA.

ARNHEM, 9 Januarij 1850.

** Heden beviel van eene wélgeschapen *DOCH* J. A. G. SPANDAW—SANNES.

FINSTERWOLD, 4 Januarij 1850.

** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON SMITH, geliefde Echtgenoot van

ARNOLDUS BRONTS.

SCHILDWOLDE, 7 Januarij 1850.

** Heden morgen beviel voorspoedig van eenen V. A. ROMEIN, geliefde Echtgenoot van

Dr. A. SANNE

WILDERVANK, 7 Januarij 1850.

** Bevallen van eene wélgeschapen DOCHTER MARTENS, geliefde Echtgenoot van

Dr. H. LOUWES, L.z.

LEEK, 7 Januarij 1850.

** Op heden overleed, in den ouderdom van ru jaren, mijn dierbare Echtgenoot ABRAHAM LAMB HURRELBRINCK, nalatende drie Kinderen uit een huwelijk.

GRONINGEN, 31 December 1849.

J. H. MABÉ,
Wedw. A. L. HURRELBR

** Het ZOONTJE, waarvan mijne geliefde Echtg AGATHA CATHARINA DOORNBOSCH, op den dezer, voorspoedig beviel, werd ons heden reeds doo dood wederom ontrukt.

DELFZIJL, 5 Januarij 1850.

J. P. VOS.

Eenige kennisgeving.

** Heden overleed, in den ouderdom van bijna jaren, de Wel Edel Gestrenge Heer Mr. G. KNIPHO *Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Dr Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Lid van de Staten-Generaal.*

ASSEN, 6 Januarij 1850.

** Op den 3den Januarij j.l. overleed te *Coevorde* hartelijk geliefde Broeder en Behuwd-Broeder, de E. RIKKERS, in den ouderdom van 52 jaren, tot droefheid van zijne Broeders en Zusters.

GIETEN, 6 Januarij 1850.

J. LAMBERS.
M. G. LAMBERS
geb. RIKKERS.
Uit aller naam

Eenige kennisgeving.

** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons Dochtertje MARTHA JACOBA MARTINA, in den jeug leeftijd van ruim negen jaren.

PEINS, 9 Januarij 1850.

B. DOORENBOS
F. DOORENBOS—OOM

** Den 7den Januarij 1850 is te *Brussel* zeer wachts overleden, Vrouwe AGNES WILHELMINA NELIA CREMERS, Gravin Douairière DU MONCE

** HELPMAN, 7 Januarij 1850. Heden overlee de hoop op een beter leven, na een langdurig lij bijkomende ziekte van zeven dagen, in den ouderdo vijfenzestig jaren en acht maanden, onze innig Moeder TRIJNTJE REINTS MENDERING, Wed. TER GOOZEN GROENENDAL. Allen, die haar gekend h zullen beseffen, wat wij in haar verliezen.

REINT GROENENDA
SWAANTJE GROENEN

, Heden avond overleed onze waarde Moeder FREDERICA LUCIA QUEQUO, Wedw. F. ALBRACHT, in ruim 67jarigen ouderdom, innig betreurd door hare Kinderen en Behuwd-Kinderen.

GRONINGEN, 7 Januarij 1850.

F. C. L. ALBRACHT.
Uit aller naam.

, Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, te *Amsterdam*, is verschenen:

VERSCHEIDENHEDEN
OVER STAATSREGT EN POLITIEK,

DOOR

Mr. G. GROEN v. PRINSTERER.
IIde STUK.

De Tweede Kamer en de Hoogleeraar Vreede.

Prijs.. 25 Cents.

Onder den algemeenen Titel „VERSCHEIDENHEDEN", zal de Schrijver zijne gedachten over Staatsregt en Politiek van tijd tot tijd in het licht geven. Met het onlangs verschenen Stukje: *de Ministeriën de Kempenaer en Thorbecke, in hunne politieke verwantschap beschouwd*, is die nieuwe reeks begonnen. Dit Stukje moet tevens als No. I daarvan aangezien worden. Waar nu de vervolgen verlangd worden, kan over een titel en omslag beschikt worden.

AANKONDIGING.

Bij Exploit van den Deurwaarder J. BARLINCKHOFF, te *Groningen*, d.d. 9den Januarij 1850, behoorlijk geregistreerd, waarvan Afschriften aan den Heer Officier van Justitie bij de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen* zijn overhandigd, en aangeslagen aan de hoofddeur van voornoemde Regtbank, zijn, ten verzoeke van Mevrouw GUURTJE VAN OLST, Echtgenoot van en ten dezen voor zoo veel noodig geadsisteerd en geautoriseerd door haren Echtgenoot, den Edel Groot-Achtbaren Heer Mr. REINHARD DE RHOER OTTENS, Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van *Groningen*, beide wonende te *Groningen*, onder anderen gedagvaard: 1) JOHANNES VAN ELMPT, 2) ANTHOON VAN ELMPT, 3) CORNELIS VAN ELMPT, 4) MARGARETHA VAN ELMPT, en 5) MIETJE VAN ELMPT, vroeger te *Groningen*, thans zonder bekende Woonplaats, om op VRIJDAG, den 18den Januarij 1850, des morgens te half tien, te compareren ter Audiëntie van voornoemde Regtbank, ter gewone plaatse harer teregtzittingen in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*, en zulks ten einde als bij die dagvaarding breeder is omschreven; — geschiedende deze aankondiging ter voldoening van art. 4 no. 7 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

De Procureur van de Eischeresse:
Mr. I. L SCHAAP.

, Ten overstaan van *Mr.* W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN**, VRIJDAG, den 11den Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene neringrijke KOOPMANS BEHUIZING, get. X no. 240, staande Westzijde in de Folkingestraat, op den hoek van het Woerdje alhier, benevens een daar achter staand PAKHUIS, uitkomende in het Woerdje, — wordende door G. MEULMAN en zijne Echtgenoot in eigendom bewoond en gebruikt.

II. Eene nette BEHUIZING, gem. M no. 12 V, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen Noordzijde in de Hofstraat, alhier, — behoorende tot de Nalatenschap van wijlen B. BEKENKAMP.

III. Eene dito BEHUIZING, get. X no. 132 V, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen Zuidzijde aan het Zuiderdiep, tusschen de Haddingen Nieuwenbogen alhier, — wordende door S. MEIJER COHEN in huur bewoond. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

IV. Eene dito BEHUIZING, get. L no. 99 V, staande Oostzijde in de Oude Ebbingestraat, alhier, — behoorende tot de Nalatenschap van wijlen G. MERK en Mejufvrouw J. KUIPER, in leven Ehelieden.

V. Eene dito WONING, get. F no. 147, met OPEN GROND en BLEEKVELD, staande en gelegen ten Zuiden in het Appelstraatje, alhier, — wordende door R. JAGER en Vrouw in eigendom bewoond en gebruikt.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1850. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 10—12 en van 2—4 uur.

, Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 14den Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, alhier, publiek te koop worden aangeboden:

Eene geheel nieuws getimmerde BEHUIZING met groote KOESTALLING, get. no. 138, en de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van eenen *Moestuin*, doende jaarlijks op St. Michiel tot huur *f* 30—00, staande en gelegen ten Oosten aan de Straat buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, toebehoorende aan DERK HOFMAN en Vrouw.

Om te aanvaarden: de Behuizing op den 1sten Mei en de Moestuin op Gregori aanstaande. Te bezien alléén op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uur.

, Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG, den 22sten Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt, alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene roijale HEEREN BEHUIZING, get. S no. 113, met OPENE PLAATS en groot BLEEKVELD, STAL en vrije Uitrede in den Caroliweg, staande en gelegen, op eigene grond, ten Westen in de Oosterstraat alhier, in eigendom bewoond geweest door wijlen Jhr. O. J. ALBERDA VAN EKENSTEIN en Mevrouw.

II. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk alhier, zijnde de Derde Plaats in de Vijfde Bank vóór het Orgel, tegen den noordkant van den zuidelijken Pilaar, naast no. 835.

III. De EIGENDOM van ½ in eene *Boerenplaats*, groot 31 Bunders en 9 Roeden Land, gelegen op *Fritum*, onder *Oldehove*, bij H. E. DIJKSTRA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur op dit aandeel van *f* 64 — 00.

IV. De EIGENDOM van ongeveer 28 Bunders *Behuisd Land*, gelegen te *Oldekerk*, bij A. H. KUIPER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 60 — 00.

V. De EIGENDOM van 3 Bunders, 32 Roeden en 20 Ellen *Land*, gelegen te *Hornhuizen*, bij de Wedw. L. H. VAN DIJKEN onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 30—00, en

VI. De EIGENDOM van 4 Bunders, 20 Roeden en 30 Ellen *Land*, onder *Noordhorn*, Gemeente *Zuidhorn*, gelegen, bij de Wedw. J. D. HOMAN onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 25 — 00.

Om te aanvaarden perceel I op den 1sten Mei 1850 en de vijf overige perceelen dadelijk na den toeslag. — Perceel I te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 10—12 en van 2—4 uur op Bewijzen van Toegang, in tijds, ten Kantore van genoemden Notaris te bekomen, en perceel II op gemelde dagen des namiddags van 2—4 uur. Nadere informatiën ten Kantore van genoemden Notaris.

, Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 23sten Februarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene nette BEHUIZING, get. E 139 V, met OPEN PLAATSJE en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen ten Westen in de Havenstraat alhier, laatst door nu wijlen den Oud-Scheepskapitein G. H. HAVERBULT in eigendom bewoond.

II. Eene dito BEHUIZING, get. E 122 V, met OPEN PLAATSJE en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen ten Oosten aldaar, wordende door den Scheepskapitein G. A. JONKHOFF bewoond.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1850. Te bezien op den Verkoopdag, van 10—12 en van 2—4 uur. Nadere informatiën zijn ten Kantore van genoemden Notaris te bekomen.

, Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zullen, ten verzoeke van de Weduwe en Kinderen van wijlen ALBERT HORN, op WOENSDAG, den 30sten Januarij 1850, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein ENNE BOS, te *Garnwerd*, publiek worden te koop gepresenteerd:

I. Eene kapitale BOEREN BEHUIZING en groote SCHUUR met het regt der VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en ongeveer 34½ Bunders extra best GROEN- en BOUWLAND, jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doende *f* 200, alles staande en gelegen te *Garnwerd*, gemeente *Ezinghe*.

II. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 4½ Bunder best LAND, mede aldaar, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 16—00.

III. Ongeveer 2½ Bunder vrij eigen LAND, mede aldaar gelegen.

IV. Negenentwintig Roeden, zeventig Ellen vrij eigen LAND, gelegen te *Feerwerd*, gem. *Ezinghe*.

V. Eene BEHUIZING, no. 70, te *Garnwerd*, jaarlijks tot grondpacht doende *f* 1—00.

VI. 1/3 in een HUIS, mede aldaar, wordende door HUTTING in huur bewoond.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van opgenoemden Notaris.

, Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zal, op ZATURDAG, den 12den Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Een sterk en welgebouwd HEK-TJALKSCHIP, *DE JONGE TORTEL* genoemd, groot 82 tonnen, liggende te *Groningen*, met den daarbij voorhanden zijnde INVENTARIS. Nadere Informatie ten Huize van Verkoop — Om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag en te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—12 en van 2—4 uur.

, Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 14den Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. T. DE BOER, te *Ooster-Hoogebrug*, publiek worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 48, met de VASTE BEKLEMMING van ongeveer 15½ Bunders *Land*, doende jaarlijks aan den Heer J. VELTMAN tot huur *f* 84—00.

II. Ongeveer 3½ Bunders vol eigen LAND; en

III. Ongeveer 1½ Bunder vol eigen LAND.

Alles staande en gelegen bij *Ooster-Hoogebrug*, onder *Noorddijk*, toebehoorende aan CORNELIS POPKES VAN DIJKEN en CONS.

, Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG, den 22sten Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene sterke BEHUIZING, get. P, 200 V, met KOESTALLING en TUIN, zeer geschikt voor eene *KOEMELKERIJ*, staande en gelegen aan het Winschoterdiep, buiten het Kleine Poortje te *Groningen*.

II. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 3 Bunders kostelijk *Groenland*, gelegen achter het vorige perceel, doende jaarlijksch tot vaste huur *f* 60—00.

De beide perceelen toebehoorende aan R. J. KUIPERS.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS, in de Martinikerk, te *Groningen*, geteekend no. 819.

IV. De EIGENDOM van **29 BEHUISDE HEEMEN**, gelegen te *Ezinghe*, *Feerwerd* en *Saaxum*, bij onderscheidenen in gebruik, als te *Ezinghe* bij

H. TEN HOORN, voor *f* 7—00; K. F. STOEPKER en Vrouw *f* 6—00 en het 6jarig Geschenk; — J. W. ZANTING en Vrouw *f* 4—00 en het 6jarig Geschenk; — W. J. RENKEMA en Vrouw *f* 6—00 en het 6jarig Geschenk; — H. L. DIJKEMA en Vrouw *f* 4—00 en het 6jarig Geschenk; — G. A. DE WEERD en Vrouw *f* 4—00 en het 6jarig Geschenk; — K. J. WOLDIJK en Vrouw *f* 6—00 en het 6jarig geschenk; — A. JANS, Wedw. J. H. DIJK, *f* 4—00 en het 6jarig Geschenk; — P. T. DE VRIES en Vrouw *f* 5—25; — S. H. DORENBOSCH en Vrouw *f* 5—00; — J. LENTEMEIJER en Vrouw *f* 1—65; — G. JACOBS, Wedw. H. M. BAKKER, *f* 1—25; — C. STAD en Vrouw *f* 1—25; — G. JANS, Wedw. J. DE BOER, *f* 3—00; — W. H. SMIT en Vrouw *f* 2—32½; — A. FAANSTRA en Vrouw *f* 3—00 en het 6jarig Geschenk. — Te *Feerwerd* bij J. G. KLINKER en Vrouw *f* 5—00; — J. R. KORSAAN en Vrouw *f* 3—00; — D. K. VAN DER KOOY en Vrouw *f* 1—50; — E. K. HOEK en Vrouw *f* 1—50; — D. D. TROMP en Vrouw *f* 1—50. — Te *Saaxum* bij J. J. EMMELENKAMP en Vrouw *f* 3—00 en het 6jarig Geschenk; — B. LANGEHUIZEN *f* 1—00; — P. L. BOREMA en Vrouw *f* 1—50; — K. R. MOES en Vrouw *f* 3—00 en het 6jarig Geschenk; — J. D. ZANTING en Vrouw *f* 3—00 en het 6jarig Geschenk; — P. H. OLTHUIS en Vrouw *f* 1—00; — G. H. KNOOP *f* 0—60; — H. VAN DIJK en Vrouw *f* 0—90. Al deze Heemburen in nader te formeren massa's of ieder afzonderlijk.

V. 1/30 AANDEEL in het SCHOONER KOFSCHIP *IDA REINA*, Kapitein T. A. BREELAND.

VI. 1/30 AANDEEL in het SCHOONER KOFSCHIP *IDA en CORNELIA*, Kapitein W. F. SCHENK.

VII. 1/28 AANDEEL in het SCHOONER KOFSCHIP *HOOP en VERWACHTING*, Kapitein B J POTJEWIJD.

VIII. 1/30 AANDEEL in het SCHOONER KOFSCHIP *DE NOORDSTAR*, Kapitein J. B. BROUWER.

Perceel I en III te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur. Om te aanvaarden perceel I en III op den 1sten Mei 1850, perceel II op Gregorie 1850 en de overige perceelen dadelijk na den Toeslag.

, Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 23sten Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime hecht-sterke HEEREN BEHUIZING, get. Lett. B no. 64 V, met fraaijen TUIN, STALLING en WAGENHUIS er achter, staande en gelegen Zuidzijde in de Brugstraat en uitkomende in de Schuitemakerstraat te *Groningen*.

II. Een groot PAKHUIS, thans ingerigt tot eene BROUWERIJ, met TUIN er achter, staande mede aldaar, Oostzijde naast het vorige perceel.

III. Eene BEHUIZING, staande in de Schuitemakersstraat te *Groningen*, achter perceel 2.

IV. Een ruim en sterk PAKHUIS, *HET HART* genoemd, staande aan de Lage Der-A, te *Groningen*.

V. Een dito PAKHUIS, *DE KLAVER* genoemd, staande naast het voorgaande.

VI. Eene BERGPLAATS van MEST, gelegen aan de Kleine Der-A, te *Groningen*

Alles om te aanvaarden den 1sten Mei 1850. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—1 uur.

, Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op MAANDAG, den 14den Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, worden verkocht, de navolgende GOEDEREN, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer H. HUNDMAN:

I. Eene groote BEHUIZING met drie KELDERS, waarvan een afzonderlijk wordt verhuurd, en een grooten TUIN er achter, staande en gelegen Noordzijde de Akerk, te *Groningen*, get. B, 111 V.

II. Een groote TUIN met een REGENBAK in denzelven, en uitgang hebbende in het Lutkenieuwestraatje.

III. Eene STALLING, in de Lammehuiningestraat, get. B, 115 V, door J. MULDER in huur bewoond.

IV. Eene BEHUIZING, naast de voorgaande, thans tot een *KATOENWEVERIJ* in gebruik, get. B, 116 V.

V. Eene BEHUIZING met eene BOVENWONING en eene groote BLEEK achter dezelve gelegen, in de Lammehuiningestraat, wordende door OMMELO en BOSSING in huur bewoond, get. B, 119 V.

VI. Eene groote BEHUIZING met groote BLEEK er achter, staande en gelegen naast de voorgaande, wordende thans in vijf afzonderlijke perceelen verhuurd, get. B, 119 V, doende tot grondpacht *f* 1—29.

VII. Eene BEHUIZING, Oostzijde op de Laan, wordende thans in drie perceelen verhuurd, get. I, 77² rood.

VIII. Eene BEHUIZING, naast de voorgaande, met BOVENWONING en grooten TUIN er achter, wordende door H. HEITMAN en CONSORTEN in huur bewoond, get. G, 94 V.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1850. Te bezien Zaturdag vóór en den dag van Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur.

, Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op Vrijdag, den 18den Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, worden verkocht:

I. Eene dubbele, geheel nieuw getimmerde BEHUIZING, in de Oosterstraat, te *Groningen*, met vrije BOVENWONING en KELDER en eene KAMER in het Papengangje, geteekend letter S 57, 58 V, ten deele door den Meubelmaker H. J. H. SUIDMAN in eigendom bewoond. — Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

II. Eene welbetimmerde WINKELBEHUIZING, in de Steentilstraat, te *Groningen*, geteekend letter R 7 V, met BOVENWONING en KELDER, door Mej. de Wedw. J. A. KLOOSTERHUIS in eigendom bewoond.

III. Eene welbetimmerde BEHUIZING, op Munnikkeholm, Oostzijde, get roode letter G 156, met een' TUIN, doende tot grondpacht *f* 3 — 75, in eigendom bewoond door R. M. GUBIJN. — Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, kunnende hierover *f* 1700,00 blijven uitstaan.

IV. Eene dubbele BEHUIZING, op Schoolholm, Westzijde, bestaande uit twee Beneden- en eene Bovenwoning, get. Z nos. 289 en 290.

V. Eene BEHUIZING, get. G 206, voor de Boteringepoort, te *Groningen*, met eene OPENE PLAATS, bewoond door A. NOORMAN.

VI. Twee WONINGEN, onder één Dak, staande in de Pluimersgang, get. O 39 en 40, doende tot grondpacht *f* 2 — 00, bewoond door KREBS en MEIJER.

VII. Eene BEHUIZING en STAL, F no. 53, doende tot grondpacht *f* 6—97⁵, aan het Boterdiep, te *Groningen*, met een VOERWERK aldaar, door P. R. DOOIJES en Vrouw in eigendom bewoond, kunnende hierover ⅔ van den Koopprijs blijven uitstaan.

VIII. Eene WONING, P 79 V, doende tot grondpacht *f* 0—47⁵, in den Kostersgang, door D. BOTTES bewoond.

IX. Een ruime, wèl aangelegde TUIN, met groot ZOMERHUIS en WOONKAMER, aan het Land buiten het Kleine Poortje, in de Cubasteeg, behoorende aan den Heer M. BOERMA en Mej., doende tot grondpacht *f* 6,25. Te aanvaarden den 12den Maart; de Kamer den 1sten Mei 1850, en de overige perceelen mede den 1sten Mei 1850. Te bezien den dag vóór en van den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren, doch perceel I en III alléén des namiddags van 2— 5 uren

, Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op DINGSDAG, den 22sten Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van wijlen Mej. de Wedw. KUILENBERG, worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING met WOONKELDER, aan de Groote Markt, te *Groningen*, L 11 V, thans ingerigt voor eene **TAFELHOUDERS-AFFAIRE** laatst door Mej. de Wed. KUILENBERG in eigendom bewoond.

II. Een daarachter afgezonderd liggende TUIN met ZOMERHUIS.

III. Eene nieuw getimmerde BEHUIZING in het Geestelijke Maagdenstraatje te *Groningen*, geteekend K 126 V, bewoond door ALBRACHT.

Voorts nog:

IV. Eene BEHUIZING, in de N. Ebbingestraat, H no. 207, met ruim BLEEKVELD en WERKWINKEL er achter, door den Stoelmaker G. H. NOORDA in eigendom bewoond; — en

indien de REGTERLIJKE MAGTIGING wordt verleend, eene BEHUIZING met BLEEKVELD, aan het Kattendiep en in de Peperstraat, R 70, 69 V, D 35, 36, nagelaten door Mej. de Wedw. O. BARTELDS.

Te bezien den dag van en voor den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur. Te aanvaarden den 1sten Mei 1850.

Mr. J. J. CREMERS.

, Mr. E. VAN EKROE, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op MAANDAG, den 21 Januarij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter koop te presenteren:

I. Eene BEHUIZING en ERF, bestaande uit twee WONINGEN, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Kijkin-'t Jatstraat, te *Groningen*, geteekend F 162 en F 163 V, rood M 180 en M 181; wordende door D. U. GROENBOOM en J. STEL in huur bewoond.

II. Eene BEHUIZING met OPENE PLAATS en TUIN er achter, get. Z 282 V, staande en gelegen op vrij eigen grond, Westzijde op Schoolholm, te *Groningen*.

III. Den EIGENDOM van eenen *Behuisden Moestuin*, gelegen buiten de Boteringepoort, bij *Groningen*, bij G. VAN DER TUIN onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 50 — 00.

IV. Den EIGENDOM van ongeveer 40 Bunders *Land*, gelegen in de *Harkstede*, wordende door P. J. ZWANEVELT en Vrouw onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 50 — 00.

V. Den EIGENDOM van eenen *Behuisden Moestuin*, gelegen Oostzijde buiten de Boteringepoort, bij *Groningen*, wordende bij H. J. BLOEM onder beklemming gebruikt, doende jaarlijks, op Michiel, tot huur *f* 36 — 00.

VI Een DITO, mede aldaar, bij KLAASJE JELLES NIJSTIEL in gebruik, doende jaarlijks, op Michiel, tot huur *f* 21 — 00.

VII. Een DITO, mede aldaar, wordende bij R. A. MOLENBERG gebruikt, doende jaarlijks, op Michiel, tot huur *f* 21 — 00.

Om de Behuizingen op den 1sten Mei 1850, doch de Eigendommen dadelijk te aanvaarden.
Gemelde Behuizingen kunnen op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur, bezigtigd worden; terwijl de Veilconditiën en Eigendomsbewijzen op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.
Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

HEDEN VOORMIDDAG
te 10 uur, ten Huize van RASKER, op den hoek van 't Ameland, de GEANNONCEERDE VERKOOP van eene Lading **SMEEDKOOL.**
FIRMA **Steen & Comp.**

Dingsdag, den 15den Januarij
e.k., VERKOOP op de Groote Markt, van KABINETTEN en andere MEUBELEN, ARRESLEDE, AFBRAAK, ROMMELING, ENZ.
FIRMA **Steen & Comp.**

VERKOOPING VAN
WOLLEN EN KATOENEN MANUFAKTUREN
bij den Kastelein F. GIEZEN, te *Helpman*, op MAANDAG, den 14den Januarij e.k., des namiddags te twee uur te beginnen.
VAN BOLHUIS & BOSCH.

*** Mr. **S. C. H. PICCARDT**, Notaris te *Pekela*, zal, ten verzoeke van de Wedw. E. J. PANJER en J. J. PANJER, laatstgenoemde in kwaliteit van Voogd; op DINGSDAG, den 15den dezer, des avonds te 6 uur, te *N. Pekela*, ten Huize van R. G. KOOPS, publiek te koop presenteren:
Het wélbevaren **TJALKSCHIP** *DE VROUW JANTJE*, groot 57 Tonnen, met OPGOEDEREN van ZEILEN, ANKERS en TOUWEN, zoo als thans is liggende te *N. Pekela*, nabij de Nieuwe Doorvaart.

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke zijner PRINCIPALEN, op DONDERDAG, den 17den Januarij 1850, des morgens te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS aldaar, bij H. J. NIEBOER, publiek verkoopen:
I. Eene losse plaats LAND, groot 5 B., 14 R., 10 E., gelegen te *Windeweer*, Oostkant, toebehoorende aan AREND JANS NIEBOER en Vrouw.
II. Een wélbevaren **TJALKSCHIP**, *DE VROUW IDA* genoemd, groot 73 Tonnen, met deszelfs kompleten INVENTARIS, liggende te *Windeweer*, vroeger bevaren door H. R. BOS, laatst door G. E. ZOK.
Het laatste perceel voor Contant Geld.
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA,
Notaris.

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van de Wedw. S. F. TEN CATE, op ZATURDAG, den 19den Januarij 1850, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder H. J. NIEBOER, te *Hoogezand*, voor den tijd van 3 jaren, publiek verhuren:
I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, lett. F no. 17, met HEEM en TUIN, benevens eene Plaats LAND, zamen groot 4 B., 97 R., 50 E., staande en gelegen aan de *Kalkwijk*, Westkant, Kadstr. Sectie B no. 566 tot en met 572.
II. Eene losse Plaats LAND, groot 4 B., 86 R., 30 E., gelegen in de *Kiel*, Oostkant, Kadstr. Sectie B no. 742 tot en met 745.
III. Eene halve Plaats LAND, groot 2 B., 46 R., 40 E., mede aldaar, Kadstr. Sectie B no. 738 en 739.
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

Eerstdaags publieke verhuring van een' **MOESTUIN**, buiten de Oosterpoort, in huur bij K. OTTENS.
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris.*

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op DONDERDAG, den 17den Januarij 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize sub no. 1, hierna genoemd, te *Bedum*, bij Strijkgeld verkoopen:
I. Eene nieuw betimmerde BEHUIZING, zijnde eene neringrijke **HERBERG**, *DE DRIE ROZEN*, met ACHTERHUIS en SCHUUR, get. no. 51, en de BEKLEMMING van den *Grond*, des jaars tot huur doende *f* 1—00, staande en gelegen in het midden van het Dorp.
II. Eene BEHUIZING, no. 111 *a*, met onderscheidene WOONKAMERS, KELDER, SCHUUR en de BEKLEMMING van het *Heem* en grooten *Tuin*, staande en gelegen aan den Grindweg. III. Den VOLLEN EIGENDOM van eenen *Tuin*, aan den Grindweg. IV. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 17 R., 40 E. *Land*, *HET HORNVENJE*, doende des jaars tot vaste huur *f* 4—00.
Alles staande en gelegen in en bij het Dorp *Bedum*, toehoorende aan ANJE M. GROENVELD, Wedw. KLAAS P. ROEGE en hare minderjarige Kinderen.
Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

VERHURING van LAND.
Op MAANDAG, den 21sten Januarij, zullen, ten Huize van G. ALTING, te *Scharmer*, worden verhuurd: **26** Grazen oud **GROENLAND**, gelegen bij *Ruischerbrug*, genoemd *DE TIP*, herkomstig van de Erven R. B. VAN LEGGELO, te *Foxham*, en 15 Matten, gelegen op *Foxhol*, herkomstig van HOMANS, te *Smilde*, toebehoorende aan R. E. BUITER, Cichoreifabrikant te *Zuidlaren*.

Woensdag, den 23sten Januarij
1850, des avonds te 6 uur, zal, bij RUMPF, te *Zandeweer*, publiek worden verkocht:
Eene BEHUIZING, No. 15, met derzelver Erf en Grond, huur doende *f* 15—50, waartegen terug wordt ontvangen *f* 10—00, staande en gelegen te *Zandeweer*, toebehoorende aan J. J. OOSTING en Vrouw. — Onderrigt bij
A. EIKEMA.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van MICHIEL THEMMEN, Landbouwer op de *Hoogemeeden*, en CONSORTEN, op VRIJDAG, den 25sten Januarij 1850, des morgens te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Aduard*, publiek te verkoopen:
I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, no. 89, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR met het REGT DER VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin* en *Landerijen*, groot min of meer 36 Bunders, staande en gelegen op de *Hoogemeeden*, doende jaarlijks tot vaste huur de som van *f* 211 — 00.
II. Het REGT der BEKLEMMING van min of meer 2 Bunders *Land*, gelegen op de *Lagemeeden*, doende jaarlijks tot huur *f* 8 — 00.
Mr. M. DE MUINCK.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, op WOENSDAG, den 30sten Januarij 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize van de Weduwe JAN KOSTER, te *Westerlee*, in openlijke Veiling verkoopen:
I. Eene BEHUIZING, no. 64, en TUIN, staande en gelegen te *Westerlee*, tot grondpacht doende *f* 9 — 50.
II. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heerdt Land*, te *Winschoter-Zuidbroek* gelegen, groot 6 B., 08 R., 10 E., onder beklemming in gebruik bij HARM B. BOEDELTJE, voor eene jaarlijksche vaste huur van *f* 30 — 00.
III. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heerdt Land*, te *Westerlee* gelegen, groot 10 B., 75 R., 80 E., onder beklemming in gebruik bij STEFFEN A. HENSEMS, voor eene vaste jaarlijksche huur van *f* 30 — 00.
IV. Den EIGENDOM van 1 B., 91 R. *Land*, in het *Eexterhamrik* gelegen, onder beklemming in gebruik bij de Erven van de Weduwe H. S. MULLER, voor eene jaarlijksche vaste huur van *f* 25 — 00.
De Verkoop-Conditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Onder inwachting van de vereischte autorisatie, zal, in het laatst dezer maand, ten Huize van den Logementhouder B. CRAKER, te *Beerta*, in openlijke veiling worden verkocht,
Ten verzoeke van de Erven wijlen HARKO JANS OOSTHOF en Vrouw:
I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, een HOF en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING der daaronder behoorende *Landerijen*, te zamen groot 37 Bunders, 19 Roeden, 54 Ellen, staande en gelegen te *Winschoter Oostereinde*, doende telken jare op Sint Martini tot vaste huur *f* 300 — 00.
II. De VASTE BEKLEMMING van 8 Bunders, 93 Roeden *Land*, in de *Noorderwupping* gelegen, jaarlijks tot vaste huur doende *f* 98 — 00; alles in gebruik geweest bij wijlen H. H. GEERTSEMA; — en
Ten verzoeke van de Erven wijlen H. H. GEERTSEMA:
I. Eene BOEREN BEHUIZING, SCHUUR en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING van de daaronder behoorende *Landerijen*, groot 13 Bunders, 89 Roeden, zullende inkomstig telken jare op Martini tot vaste huur doen *f* 140 — 00.
II. 2/30 AANDEELEN in het KOFSCHIP *SIEKE VAN DER WEST*, Kapitein R. W. LUKENS.
III. 2/30 AANDEELEN in het KOFSCHIP *HENDERICA*, Kapitein F. H. PLUKKER.
IV. 1/30 AANDEEL in het KOFSCHIP *LUCRETIA*, Kapitein A. BRAGT.
B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

Onder inwachting van de benoodigde Regterlijke AUTORISATIE, staat binnen kort publiek te worden Verkocht: Eene kapitale **BOERENPLAATS** met ongeveer 20 Bunders best GROEN- en BOUWLAND, staande en gelegen te *Harssens*, in de gemeente *Adorp*, behoorende tot de nalatenschappen van wijlen den Landbouwer KLAAS ELTES HALSEMA en Vrouw.

Paterswolde.

TE HUUR, om op den 1sten Mei 1850 te aanvaarden:
HUIS, **TUIN** en **LAND**, vroeger bewoond door wijlen den Heer Med. Dr. SPECKMAN. Nadere inlichting, op franco aanvrage, bij Mejufvrouw ROST, aan 't Boterdiep te *Groningen*, en bij den Heer H. WOLFF, te *Paterswolde*.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:
Eene in 1847 nieuw gebouwde **HEEREN BEHUIZING**, voorzien van onderscheidene Vertrekken en Gerijfelijkheden, met aanhoorigen TUIN, staande en gelegen aan den Straatweg te *Winschoten*, — om des verkiezende terstond te aanvaarden. — Te bevragen te *Winschoten*, ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIËTOR.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:
Eene net doortimmerde **BEHUIZING**, aan het Martini Kerkhof, letter B no. 21 rood.

TE HUUR tegen Mei:
Eene **BEHUIZING**, staande in de N. Ebbingestraat, letter A no. 238. Te bevragen bij J. DE BOOIS.

TE HUUR,
tegen den eersten Mei: eene **BENEDENWONING** met VOOR- en ACHTERKAMER, KEUKEN, KELDER, PUT- en REGENWATER, PLAATS en BLEEK, aan het Schuitendiep, lett. N no. 125 Zwart. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

TE HUUR:
de roijale **BOVENWONING**, tegen over het Guyotsplein, met PROVISIEKELDER, bij
D. ZUITHOFF.

UIT DE HAND TE KOOP:
Eene wél ter nering staande roijale **KOOPMANS BEHUIZING**, staande aan de Groote Markt. Te bevragen bij den Eigenaar, letter T no. 1.

Te Huur, tegen 1e Mei aanst.:
Eene ruime BEHUIZING, zijnde eene *Herberg* en *Houtstek*, bij de Doopsgezinde Kerk te *Mensingeweer*, met een SCHUURTJE er nevens, zeer gelegen staande aan de Trekvaart en aan den Rijweg, geschikt voor verschillende Affaires, inzonderheid voor een' *Timmerman* en *Aannemer*. — Nader onderrigt bij den Bewoner P. J. v. D. BERG, of bij den Eigenaar te *Winsum*.

UIT DE HAND TE KOOP:
Een TJALKSCHIP met HEK en ROEF, met of zonder OPGOED, groot 40 Roggelasten, laatst bevaren door den Kapitein L. P. BOS, van *Delfzijl*, liggende voor de Werf van G. J. BODEWES, te *Martenshoek*.

UIT DE HAND TE KOOP:
Het **KOFTJALKSCHIP** genoemd *JANTINA*, groot volgens Meetbrief 76 Tonnen, met kompleten INVENTARIS, zoo als het thans is liggende te *Appingedam*, en bevaren geweest is door Kapitein H. C. DE GROOT. Te bevragen bij genoemden Kapitein, in de *Nieuwe Pekela*, en te *Groningen* bij G. J. KORTRIJK, Cargadoor en Scheepsmakelaar.

UIT DE HAND TE KOOP:
Een wél bevaren en onderhouden **SCHOONER KOFSCHIP**, *DE JUFFER FRESINA*, met deszelfs VOLLEDIGEN INVENTARIS, groot volgens Meetbrief 122 Tonnen, liggende te *Harlingen*; aldaar te bevragen bij den Kapt. R. HELMERS, en bij den Schipper S. G. POSTEMA te *Sappemeer*.

SCHOTSCHE KENDAL KAGCHELKOLEN.
Door buitengewone gelegenheid zijn bij den ondergeteekende, tot den zeer lagen prijs van *f* 2—00 de 100 Ned. ponden, te bekomen bovenstaande zeer puike **HAARD-** en **KAGCHELKOLEN**, aangevoerd door het Deensche Schip *de vier Gebroeders*, van *Glasgow*.
J. A. ELSINGA.

De ondergeteekende als **TIMMERMAN** en **METSELAAR** zijn eigen werk begonnen hebbende, beveelt zich minzaam in de gunst zijner geëerde Stadgenooten.
J. TJALKENS,
in de Oude Ebbingestraat, lett. B no. 116.
GRONINGEN, 11 Januarij 1850.

De ondergeteekende beveelt zich bij deze vriendelijk aan hare Stadgenooten aan in alles wat tot het VAK van **LINNENNAAIJEN** behoort, zullende zij trachten, door eene nette en zuinige bediening, zich de gunst en het vertrouwen waardig te maken.
Wedw. E. EISSING,
in de Gelkingestraat.

De Weduwe H. VEENHUIS en haar Schoonzoon E. MARWITZ verwittigen hunne Begunstigers, dat zij te zamen blijven continueren in het BEZORGEN van **PLAATSVERVANGERS** en **NOMMERVERWISSELAARS**; hebbende zij tevens eene WAARBORGKAS, even als vroegere jaren, opgerigt. Van eene goede en trouwe behandeling kan men, even als voorheen, verzekerd zijn.
Wedw. H. VEENHUIS,
E. MARWITZ.

In eene voor drie jaren binnen deze Stad nieuw opgerigte Fabrijk, welke reeds winstgevend is, en in de toekomst grootere voordeelen belooft, wordt een **deelnemer** gezocht, die over een tamelijk Kapitaal te beschikken heeft. Bijzondere kennis wordt niet vereischt. Iemand hiertoe genegen zijnde, wordt verzocht, zich spoedig aan te melden, met *franco Brieven*, onder Letter A, bij den DRUKKER dezer COURANT.

Een Ongehuwde **ZADELMAKERSKNECHT** kan dadelijk WERK bekomen bij J. H. WILHELMI, Zadelmaker te *Martenshoek*.

EEN SMIDSKNECHT
WERK begeerende, kan dadelijk in dienst treden bij den Smid K. JANSEN, te *Smilde*.

Tegen den 12den Mei a.s. worden gevraagd: twee **WOLKAMMERSKNECHTEN**, het VERWEN en SORTEREN der WOL grondig verstaande en tevens van Goede GETUIGSCHRIFTEN voorzien. — Adres, in persoon of met gefrankeerde brieven, bij J. W. VAN DOUWEN, te *Dockum*.

*** Op heden is bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, verschenen en alom verzonden: het 1ste Nommer voor 1850, van

de Stads- en Dorpsbibliotheek

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER

Godsdienst en Zedekunde, der Land- en Volkenkennis, der Romantiek en Poezy.

Inhoud van dit Nommer: J. H. SONSTRAL, De Nieuwejaarsavond van 1850. — C. M. MENSING, Een paar trekken van den toestand der Russische Wingewesten. — De Inzameling van den Kinabast in *Peru*. — L. VAN HOOGEVEEN STERCK, Johan, (Een verhaal.) — ERICA, Gedachten in de laatste dagen van December 1849. (Dichtstukje.)

Dit degelijk en goedkoop Maandwerk
bevat jaarlijks bijna 600 bladzijden, en 4 fraaije platen,

en kost slechts *f* 3,90.

Men leze de zeer gunstige beoordeelingen van den vorigen jaargang. — In alle boekwinkels is het 1ste Nommer ter inzage te bekomen, dat mag worden opengesneden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,
gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
DECEMBER **1849** en JANUARIJ **1850.**

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
30	758,55	760,11	763,05	-0,1	0,5	0,0	0,93	0,91	0,95	N.O.t.N.	N.	N.	betrokken	betrokken	betrokken
31	766,40	766,87	765,07	0,6	1,2	1,2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	N.O.	N.O.t.N.	W.Z.W.	„	bewolkt	regen
1	764,25	763,84	764,54	1,6	3,2	1,6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	N.t.W.	N.t.W.	N.W.t.N.	„	regen	bewolkt
2	769,26	770,00	771,19	-3,6	-2,6	-5,9	0,97	0,95	0,98	O.N.O.	O.N.O.	O.t.N.	„	bewolkt	helder
3	770,70	768,01	764,09	-8,4	-3,6	-4,5	0,94	0,95	0,93	O.t.N.	Z.Z.O.	Z.Z.W.	helder	betrokken	sneeuw
4	753,51	750,16	747,29	0,7	2,0	0,2	0,98	max.	max.	Z.t.W.	Z.W.	„	betrokken	mistig	mistig
5	741,03	743,17	746,24	1,7	1,8	0,8	0,98	0,95	0,95	Z.W.t.W.	W.	W.Z.W.	„	sneeuw	bewolkt

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 11*den Januarij* 1850, *no.* 4.

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 19den Dec., is aldaar eindelijk het antwoord ontvangen van de Russische regering op de laatste Turksche nota betreffende de Hongaarsche en Poolsche uitgewekenen. De Czar geeft gehoor aan de vertoogen der Porte; hij bepaalt zijn' eisch tot de uitzetting der Polen, die hebben deel genomen aan den Hongaarschen opstand, en dringt niet meer aan op de uitzetting der Polen, die in Turkije gevestigd zijn met Engelsche en Fransche paspoorten. De Hongaarsche uitgewekenen zullen overgebragt worden in eene van de grenzen verwijderde binnenlandsche vesting. Het geschil is dus geheel geëindigd. Evenwel hadden de Oostenrijksche en Russische gezanten hunne officiële betrekkingen met de Porte nog niet hervat.

Buitendien blijft het verschil over de bezetting der Donauvorstendommen nog aanhangig, waar Rusland, om reden of onder voorwendsel dat er gevaar bestaat van revolutionaire woelingen, eene krijgsmagt van 40,000 man vereenigd houdt, terwijl de Porte, op grond der tractaten, de vermindering dier krijgsmagt op 10,000 man verlangt.

Het Britsche en het Fransche eskader bevinden zich nog steeds in de nabijheid der Dardanellen.

ITALIE.

ROME, 24 December.

De aartspriester *della Pieve de Casate* is te Campine door 3 personen vermoord. — Hij was door *Gregoire XVI* tot prelaat benoemd, en het oude stelsel zeer toegedaan.

— Van Rome is geen bijzonder nieuws. — De herstellingen van het *Collegium Romanum* zijn thans bijna voltooid, zoodat dit beroemde gesticht weldra weder zal geopend worden. De pp. Jezuïten hebben bovendien reeds vier collegies heropend in den Kerkelijken Staat, en men verwacht de heropening van nog vier anderen. De Paus heeft te Napels o. a. het collegie der pp. Jezuïten, genoemd *Gesu nuovo*, bezocht.

— Door den Paus is aan de aartsbisschoppen en bisschoppen van Italië een rondgaande brief betrekkelijk de laatste gebeurtenissen gerigt. Z. H. beklaagt zich daarin met bitterheid over de pogingen, door de drukpers ten nadeele der Katholijke godsdienst aangewend. Verder schetst hij de uitwerkselen van de zegepraal der volksleiders te Rome, en spoort de geestelijkheid aan in ijver en moed te verdubbelen, terwijl hij hen aanraadt de slechte boeken te bestrijden, door aan mannen van beproefde kunde en zedelijkheid het vervaardigen van geschriften toe te vertrouwen.

— Het voorbeeld door Engeland gegeven, van bevrijding des handels en der scheepvaart van alle belemmerende wetsbepalingen, zal ook door de Regering van Sardinië gevolgd worden. Zij zal eerstdaags een wetsontwerp aan de kamers indienen, bepalende dat de Britsche schepen in de Sardinische havens op denzelfden voet als de nationale zullen behandeld worden.

ZWITSERLAND.

VAN DE GRENZEN, 4 Januarij.

In het kanton Wallis is bij een besluit van den 20sten Dec. aan alle personen beneden de 20 jaren het rooken verboden, zoodat voortaan aldaar de tabakspijp en de sigaar tot de attributen van den man zullen behooren. Voor rookende minderjarigen worden de vaders verantwoordelijk gesteld. De straf is eene geldboete en ook gevangenis. In Wallis is volgens de nieuwe jagtwet het jagen van den 1sten Febr. tot den 1sten Sept. verboden, en aan jonge lieden beneden de 18 jaren wordt geen jagt-patent verleend.

DUITSCHLAND.

Naar gemeld wordt, heeft ook de Hannoversche Regering eene nota aan de Pruissische gerigt, houdende een protest tegen de bijeenroeping van den rijksdag te Erfurt. De Wurtembergsche Regering heeft bezwaren tegen die bijeenroeping bij de Pruissische Regering ingebragt. Oostenrijk, Beijeren, Wurtemberg, Saksen en Hannover, dat is al de grootere Duitsche staten, hebben zich nu tegen den rijksdag verklaard.

De Pruissische Regering laat zich echter niet van haar ontwerp afbrengen. Zij maakt in de *Staats-Courant* van [illegible] geneer [illegible] zal plaats hebben den 24sten Januarij."

EISENACH, 31 December.

Eene dame onzer stad heeft het Kersfeest volgens de ware voorschriften van Christus gevierd; zij heeft namelijk berigten ingewonnen waar gebrek en armoede heerschte, lenigde dezelve op de meest doelmatige wijze, ging zelve in de armoedigste woningen en deelde ruime giften van onderscheiden aard uit. Deze dame was de hertogin *van Orleans.*

WEENEN, 3 Januarij.

Eergisteren, zijnde de dag waarop de inkrimping van het leger en de gedeeltelijke terugbrenging van hetzelve op den voet van vrede aangevangen wordt, heeft de Keizer eene legerorder uitgevaardigd, waarin hij zoowel de vele duizenden, die het leger verlaten, als hen die in dienst blijven, dankt voor hun eervol gedrag in den strijd, en vermaant, om verder, ook in het burgerlijk leven, het voorbeeld der krijgsmansdeugden te geven. Ook gedenkt de Keizer den gewapenden bijstand van Rusland, op eene wijze die bewijst, dat, althans op dit oogenblik, de beste verstandhouding tusschen de Regeringen van Rusland en Oostenrijk bestaat. „Erkentelijk gedenken wij ook — zoo luidt de legerorder — de wapenbroederlijke hulp, ons door de legers des Keizers van Rusland, met voorkomende, onbaatzuchtige vriendschap gebragt, welke de snelle beëindiging van den onzaligen strijd heeft ten gevolge gehad: dezelve zij de waarborg der eendragt, welke beide vorsten en beide legers tot bewaring van den wereldvrede steeds bezielen zal."

— In weerwil van vorst en sneeuw trekken onze troepen naar de Boheemsche grenzen, niet om den oorlog te hervatten, maar omdat onze eerste minister het interventie-stelsel van wijlen *Tayllerand* is toegedaan. Die gewapende tusschenkomst zal echter alleen plaats hebben, als de bewoners van het koningrijk Saksen, in hunne oppositie met hunnen Koning, het te ver drijven. Volgens anderen, wil hij Oostenrijksche troepen in Duitschland zenden, waartoe een voorwendsel wordt gezocht, en ook wel zal gevonden worden. Het is verre af dat de Duitsche vorsten het onderling eens zijn nopens de eenheid van Duitschland. In Frankfort was men het oneens, ofschoon een Oostenrijksche aartshertog aan het hoofd stond, en te Erfurt zal de eensgezindheid veel te wenschen overlaten, als men in aanmerking neemt, dat Beijeren, Saksen, Hannover en Wurtemberg er zich nu reeds tegen verzetten, en deze vorsten welligt door Oostenrijk ondersteund worden. Pruissen heeft intusschen de verkiezingen van leden voor het Volkhuis van het Duitsche Parlement te Erfurt op den 24sten Januarij bepaald, zoodat zij niet terug kan treden.

BERLIJN, 5 Januarij.

Men is hier weer meer ongerust omtrent de gezindheid des Konings tot bezwering der herziene Grondwet. Er is hier eene kleine, maar invloedrijke en ijverige partij, de uiterste regterzijde der Kamers, met den heer *Gerlach* aan het hoofd, die een' geheelen of gedeeltelijken terugkeer tot het oude wenscht, en den constitutionelen regeringsvorm nooit opregt aangenomen heeft. De Koning, die geen man is van een vast karakter, maar wiens goede trouw en godsdienstigheid algemeen erkend worden, zou de Grondwet, eens bezworen, nimmer opgeven; daarom zoekt die partij de algemeen gewenschte eedsaflegging op de Grondwet zoolang mogelijk tegen te houden, althans te vertragen, en de Koning te overtuigen, dat de beloften, in Maart 1848 gegeven, hem thans niet meer binden. Laat de Koning zich medeslepen, dan zou het ministerie aftreden en daarmede het Constitutionele regeringsstelsel in Pruissen inderdaad opgehouden hebben te gelden.

FRANKFORT, 5 Januarij.

Er loopen gedurig velerlei geruchten rond nopens besluiten, welke door de nieuwe centrale magt reeds zouden genomen zijn, om aan de gevaren, uit overspanning der partij-hartstogten voortspruitende, het hoofd te bieden. [illegible] onder anderen, van een besluit der [illegible] staatkundige clubs in alle Duitsche staten gezamenlijk te doen sluiten. Iets stelligs daaromtrent is ons niet ter ooren gekomen, doch van eene goed onderrigte zijde wordt verzekert, dat tot zoodanig plan geen voornemen bestaat.

— De medicinaalraad dr. *K. G. Hagen* te Koningsbergen had den 31sten December het zeldzaam voorregt zijnen honderdsten verjaardag te vieren

— Te Kief (in Rusland) wordt thans eene ijzeren hangbrug over de Dnieper gebouwd, welke, naar men berekent, de grootste zal zijn, tot nog toe in Europa bekend. Rustende op vijf zuilen en vier bogen, zal hare lengte ongeveer 9000 ellen bedragen, hare breedte 53 voeten, waarvan 35 voor de passage der rijtuigen. Tot de constructie van dit reusachtig werk zijn 3,304 tonnen ijzer benoodigd, hetwelk door 15 schepen uit Engeland te Odessa wordt aangevoerd. Men schat de kosten dezer grootsche onderneming op 11 millioen francs.

VAN DEN RIJN, 6 Januarij.

In den nacht van den 19den op den 20sten December j.l. is de Weichsel bij Nepolomice buiten zijne oevers getreden, waardoor eenige dorpen in die streek plotseling geheel zijn overstroomd, zoodat de bewoners het behoud van hun leven alleen te danken hebben gehad aan eene overijlde vlugt.

Eene overstrooming van den Oder bij Gahrau heeft groote verwoestingen aangerigt. Zeven dorpen zijn door het water geheel weggespoeld, en vele menschen hebben daarbij het leven verloren.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 6 Januarij.

De schepen *Entreprise* en *Investigator* liggen thans te Woolwich gereed, om weder eene reis naar de Noordpoolstreken te ondernemen. Den 10den dezer zullen zij den togt aannemen.

— In Nov. 1849 zijn 101 schepen van 8069 ton uit Nederland in Engeland binnengekomen, en 63 schepen van 6523 ton naar Nederland vertrokken, tegen 83 schepen en 69 schepen in denzelfden tijd van 1848. — In de elf eerste maanden van 1849 zijn uit Nederland 1080 schepen aangekomen en 826 derwaarts vertrokken, tegen 890 schepen en 821 schepen over hetzelfde tijdvak van 1848.

— In Zuid-Carolina (Noord-Amerika) is eene wet uitgevaardigd, bepalende, dat elk, die aan eens anders slaven sterken drank verkoopt, verruilt of geeft, in het openbaar met zweepslagen zal worden gestraft.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Januarij.

Twee gewigtige zaken zijn er in de zitting der wetgevende vergadering van Frankrijk op heden voorgevallen, n.l. het ontslag des heeren *Dupin* (ainé) van zijne betrekking als president dier vergadering en de redevoering van den heer *Thiers* over de la-Plata-kwestie.

De heer *Dupin* bedankte, omdat hij te weinig stemmen verkreeg. Bij eene herkiezing, zal hij ongetwijfeld en wel met eene groote meerderheid worden herkozen, maar het bewijst alweder, dat de meerderheid, ook in hoogst gewigtige aangelegenheden, niet als één man optreedt.

De redevoering van den heer *Thiers* maakte verbazenden indruk op de vergadering. Was deze onmiddellijk tot eene stemming overgegaan, dan zou de expeditie zeker goedgekeurd zijn, maar bij eene herhaalde stemming is besloten de discussiën op Maandag voort te zetten.

„Het doet mij leed — zeide hij — in oppositie te komen tegen het ministerie; het kost mij zelfs veel, maar er is een gevoel, dat men voor niemand ten beste geeft. Men vreest dat de expeditie tot eene Europesche verwikkeling aanleiding zal geven — geen verstandig staatsman echter zal gelooven, dat wij met Engeland of Amerika daarover in ernstigen twist kunnen geraken.

„Voorzag ik een Europeschen oorlog uit de la Plata-questie, dan zou ik de eerste zijn die bleef staan, want ik heb den vrede lief, en geloof dat hij thans de beste staatkunde is voor Frankrijk. Heeft de expeditie tegen Marocco — niet zoo wettig als die tegen *Rosas* — eene Europesche verwikkeling veroorzaakt?

„Ik herhaal het, Frankrijk heeft regt om *Rosas* den oorlog aan te doen. Om hem te overwinnen is geene groote magt noodig — 4000 Engelschen stelden immers China de wet. Hoe weinig magts was er noodig, om St. Jean d'Ulloa, Magador enz. onze regten te doen eerbiedigen. Wat doet Frankrijk met een marine-[illegible] millioen francs? Strekt het niet tot [illegible]

„Altijd — zoo eindigde de redenaar — was ik een der ijverigste verdedigers van Frankrijk en voorzeker zal ik mijn pligt niet verzaken, als het zijne eer geldt!"

[De heer *Thiers* is in zijne redevoering zeer scherp geweest tegen het kabinet en vooral tegen den heer *Rouher*, minister van justitie, die vóór hem het woord gevoerd had, en hem gedurende zijne redevoering herhaaldelijk stoorde. De heer *Thiers* is in zeer uitvoerige bijzonderheden getreden, om te bewijzen, dat er noodzakelijkheid bestond, om den Franschen handels-invloed te vermeerderen, welke bijna niets te beduiden had in Noord-Amerika, maar grooter is dan die van alle overige natiën in Zuid-Amerika. De spreker ontwikkelde bij deze gelegenheid groote kennis van zaken, en haalde eene massa van bescheiden en bewijsstukken aan. Vervolgens werd de rede van den heer *Thiers*, die tot dusver slechts eene algemeene strekking had, meer speciaal gerigt tegen het onvoorzigtige ministerie en kwamen vooral eenige voor den heer *Rouher* onaangename woorden, welke dezen tot tegenspraak uitlokten. De heer *Thiers* was vooral zeer uitvoerig in het aantoonen van het hooge gewigt, dat onze betrekkingen met Brazilië bij den staat van zaken aan de Plata-rivier hadden. De redenaar had met veel talent voor het slot zijner rede bewaard eene krachtige opwekking uit het oogpunt der nationale eer en hij bragt de bergpartij tot geestdrift, door al de onwaardige bepalingen van het tractaat Lepredour op te sommen. Het algemeen gevoelen is, dat door deze redevoering van den heer *Thiers* zoowel als door de vroegere stemmingen het ministerie zeer geschokt is.]

— De president der republiek houdt zich sedert eenige dagen op een' afstand van alle partijen en beschouwt ze uit de verte. „Hij zit — zegt iemand — als eene spin in het midden van het door hem geweven net, en ziet wat om hem zoo al voorvalt."

— Gisteren deelde de *Moniteur* de benoeming mede tot maarschalk van Frankrijk van den gouverneur der invaliden, generaal *Jerôme Bonaparte.* Deze keuze is gegrond op de vroegere diensten door des keizers broeder aan Frankrijk bewezen. In 1807, 1809 en 1812, had hij bevel over verscheidene divisiën; in 1813 en in 1815, bij Waterloo, vertrouwde de keizer hem weder het bevel over eene divisie, en hij was een der laatsten, die den degen opstak, tijdens den inval der mogendheden.

— Het *Journal des Débats* predikt steeds eensgezindheid aan de voorstanders van orde, en wel naar aanleiding van de urgentie nopens het ontwerp van wet op de onderwijzers. De welgezinde meerderheid heeft eene proef gehad van hare afdwaling — zegt dit blad — en zij heeft ondervonden hoe hare wuftheid schaadt."

Een brief in dat dagblad werpt over den staatkundigen en zedelijken toestand van Frankrijk een akelig verontrustend licht. „De propaganda der verwoesting — zoo heet het daarin — uit de steden verjaagd, ondermijnt nu de maatschappij op het land. Door de werktuigen zelven van het Gouvernement, door de onderwijzers, veldwachters enz. dringt die vernielende geest overal door. Vindt men niet, zelfs in de hutten, een almanak? welnu, ook deze is een dictionnaire van het atheïsmus en materialismus geworden; hij is in de hand der armen de cathechismus der jeugd. En in zulk eenen tijd, nu alle krachten zich tegen dien geest moesten vereenigen, nu' elk uitziet, waar de eenheid en het gezag is, in zulke oogenblikken verdeelt en verzwakt zich de wetgevende Vergadering!

Dat zij zich de woorden van den oude herinnerende: „Catilina staat voor uwe poorten — en gij beraadslaagt!" zich zelve steeds toeroepe: de barbaarschheid is voor onze veste, en wij nog zijn verdeeld en wij twisten!"

— Door den minister van landbouw en koophandel, *Dumas*, is een uitgebreid rapport aan den president der republiek ingediend omtrent de personen die zich door hunnen ijver en zelfopoffering, tijdens het heerschen der Cholera in Frankrijk verdienstelijk hebben gemaakt en aanspraak hebben op de erkentlijkheid van natie en regering. Na een onderzoek door gezegden minister ingesteld en naar [illegible] den twee geneesheeren voorgedragen tot officier van het Legioen van Eer, 45 geneeskundigen in onderscheidene plaatsen tot ridders dier orde. De *Moniteur* bevat thans de besluiten, waarbij door den president die belooningen worden toegewezen en daarenboven een ander, waarbij om dezelfde reden medailles worden geschonken aan een groot aantal personen en instellingen in de departementen, te zamen 886.

— *Proudhon*, de philosoof, die de instelling van het huisgezin als een ouderwetsch misbruik wilde afschaffen, heeft zijne eigene stellingen met den voet getrapt: hij is namelijk den 31sten December in het huwelijk getreden!

— Er heerscht buitengemeen veel tweespalt onder de socialisten; zij schelden elkander uit, dat het een lust is om te hooren. *Proudhon* alleen staat tegen al de anderen over; hij biedt het hoofd aan *Pierre Leroux*, *Louis Blanc*, *Cabet* en de overige apostelen van hetzelfde allooi. Dit wil echter niet zeggen, dat de laatstgemelden elkaar onderling verstaan. Niet het minst. Maar zij spannen zaam om *Proudhon* te vergruizen, die hun zondebok is, omdat hij hunne onhandigheid aan het licht heeft gebragt.

Door die tweespalt missen de socialisten eenheid en kracht, zijn zij minder te vreezen en ook niet in staat om proselyten te maken.

Proudhon verklaart, dat de vereeniging der socialisten onbestaanbaar is met de *broederschap*, juist omdat *Louis Blanc*, in zijne laatste brochure, zich moeite geeft om te betoogen, dat de Februarij-opstand die beide onafscheidelijke doeleinden der maatschappelijke omwenteling heeft bereikt.

De *Geletterde* socialisten hebben het plan om een honderdtal letterkundige, democratische vereenigingen op te rigten; de schoolhouders en houderessen vragen aan de democraten voor de vrije opvoeding van elk hunner kinderen 25 centimens 's maands; zij rekenen dat dit maandelijks eenige 100 duizend francs zal opleveren.

— Het voornemen schijnt te bestaan om voor onder-officieren des legers, die afgedankt zijn en een certificaat van bekwaamheid bezitten, een zeker getal plaatsen als gemeente-onderwijzer te bewaren.

— De staatsschuld van Frankrijk beliep volgens eene naauwkeurige opgave op den 17den Januarij 1849 eene som van ruim 7 duizend millioen francs.

— Op nieuwjaarsdag hebben in twee verschillende kwartieren vergiftigingen plaats gehad met gebak, dat door onbekenden ten geschenke werd gezonden. Zekere jufvrouw *C....*, de koekjes ontvangende, deelde ze met hare dienstbode, den concierge en diens gade. Dadelijk na het gebruik werden allen ongesteld; de dienstbode overleed nog denzelfden dag, de overige denkt men te behouden. — In een ander huis had hetzelfde plaats. Een heer en vier meisjes nuttigden van het gezondene. De heer en eene der vrouwen bekochten het met den dood. De gelijkheid der toezendingen heeft de policie weldra op het spoor gebragt van den vermoedelijken dader, een graveur, die uit nijd zich aan deze euveldaad zou hebben schuldig gemaakt. De in hechtenis genomene ontkent evenwel.

(In 't naauw gebragt door de van alle kanten tegen hem rijzende getuigenissen, heeft de in hechtenis genomene jongeling echter zijne euveldaden bekend. Hij heet *Aymé* en is 36 jaren oud).

— Te Nantes is den 30sten December j.l., met het schip *Archevêque Affre*, een jonge Chinees van Nankin aangekomen. Hij is 22 jaren oud, en behoort tot eene Chineesche familie die reeds sedert zes geslachten Katholijk is en alle vervolgingen getart heeft. Thans is een harer leden zelfs priester. De te Nantes aangekomen Chinees kent slechts de Latijnsche taal en begeeft zich naar het collegie der Propaganda te Rome, waar nog acht Chinezen zijn, die er ook voor het geestelijk ambt studeren, en het voornemen hebben om, wanneer zij tot priester gewijd zijn, als zendelingen naar China terug te keeren.

— De boekhandel in Frankrijk en aan den Rijn heeft door het invoeren van loterijen met premiën in den jongsten tijd veel geleden. In Parijs en de provinciën verzet men er zich tegen en te Maintz hebben de boekdrukkers en boekhandelaars aan den minister van binnenlandsche zaken een protest ingediend, waarin zij met kracht op het te keer gaan daarvan aandringen. De boekhandelaars te Nantes hebben zich mede aan hen aangesloten. De heer *T Barrot* noodigt zijne kollega's uit, eene *vereeniging van boekhandelaren* te vormen, waarin alleen *wezenlijke* boekhandelaren zullen worden opgenomen. In zijne aanschrijving verklaart de genoemde zich uitdrukkelijk tegen het uitdeelen van premiën.

— Men leest in het half-officiële *Journal de Constantinople* van den 9den Dec. jl.: „De Turksche Regering heeft gronden afgestaan aan den heer *de Lamartine*, die wenscht zich neêr te zetten in het Turksche rijk. Deze *om niet* afgestane gronden, meer dan 3500 bunders groot, liggen eenige mijlen van Smyrna. Het goed heeft de noodige gebouwen voor de bewerking, en is reeds winstgevend. De acte is den 3den dezer geteekend door den groot-vizier ter eene en den heer *Rolland*, gewezen volksvertegenwoordiger in de Constituerende Vergadering, ter andere zijde." —

De Sultan heeft zich dezer dagen naar het regeringsgebouw begeven, en heeft al de ambtenaren doen zweren, onder geen voorwendsel en in geen geval geschenken te zullen aannemen. Zijne bedoeling is, omkooping voor te komen.

Van den 7den. De kwestie van La-Plata is gisteren in de Wetg. Verg. beslist, en wel zonderling genoeg, zoo als men volstrekt niet gedacht had, in dien geest, dat het *statu quo* zal behouden blijven, en dat de onderhandelingen, die reeds sedert 12 jaren zijn gevoerd, zullen voortgezet worden. Men stelt dit besluit met eene verdaging der zaak gelijk, daar het ontwijfelbaar schijnt, dat zij vroeger of later weder ter sprake zal komen. Zoo als men weet, verlangde de regering de voortduring van het *statu quo*, terwijl de commissie geneigd was tot eene interventie. —

Dit is dus het resultaat van 8 dagen beraadslagens, dat men weder zal gaan onderhandelen, zoo als men reeds jaren lang onderhandeld heeft. Het is waar, dat men uit eene verklaring, welke de regering in den loop der discussie gedaan heeft, mag opmaken, dat deze onderhandelingen ten slotte zullen uitloopen op het laten varen van Montevideo.

In de zitting van heden is de heer *Dupin* met 377 van de 596 stemmen tot president der vergadering herkozen.

BELGIE.

BRUSSEL, 6 Januarij.

De commissie tot herziening van het lijfstraffelijk wetboek heeft haar rapport aan den minister van justitie ingediend. Dit uitgewerkte stuk beslaat niet minder dan 37 pagina's van den *Moniteur*, gelijk te stellen met een boekdeel van 200 pagina's in 8vo.

De commissie is niet voor eene volstrekte afschaffing van de doodstraf, maar wenscht het toepassen daarvan te zien beperken tot de volgende zeven gevallen: 1) Aanslag op het leven des Konings; 2) moord, gepleegd op den vermoedelijken erfgenaam der Kroon; 3) moord met geleider lage; 4) moord van ouders of groot-ouders; 5) moord bij vergiftiging; 6) moord ter bevordering van eenige andere misdaad, of ter verzekering van straffeloosheid daarvoor; 7) moedwillige brandstichting, gevolgd door den dood van een of meer menschen, wier aanwezigheid ter aangestoken plaatse den brandstichter bekend was.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 7 Januarij.

Men verneemt, dat dezer dagen, naar aanleiding der vroeger aan de Kamer der Staten Generaal aangebodene wet op het lager onderwijs, door den heer *D. J. den Beer Poortugael* aan den minister *Thorbecke* is aangeboden eene uitvoerige memorie, ten geleide zijner vroeger uitgegevene verhandeling, over de ligchamelijke opvoeding in Nederland enz. Zoo wij wel onderrigt zijn, beoogt de schrijver eene algemeene invoering op de staatsscholen van een stelsel van gymnastie, waarvan hij in gemelde verhandeling toont, een groot voorstander te zijn, en waarop hij ook bij vorige ministeriën, *Schimmelpenninck* en *de Kempenaer*, heeft aangedrongen, en waartoe hij zich ook vroeger tot het hoofdbestuur der maatschappij tot Nut van 't Algemeen gewend heeft. Het wenschelijke eener meer ligchamelijke opvoeding wordt dan ook in deze verhandeling met gepaste duidelijkheid en genoegzamen aandrang aangetoond. Ook wij vereenigen ons, met het oog op art. 1, van het ontwerp van wet van het lager onderwijs, waarover de beraadslaging met veel verlangen wordt te gemoet gezien, met des schrijvers wenschen: „dat kundige en invloedhebbende staatslieden, de aandacht mogen wijden aan een onderwerp der volksopvoeding, waarin Nederland [illegible]

kracht, maar al te zeer ten achteren is." (*Zondagsblad.*)

— Men schrijft uit Londen van den 31sten December: „Het eerste vreemde vaartuig, dat alhier is aangekomen, om van den ophanden zijnde vrijdom van navigatie partij te trekken, is een schip onder Nederlandsche vlag, te weten *de Stad Amsterdam*, kapitein *H. Blokziel*, groot 380 lasten. Dit schip is voornemens, om, behalve voor Java, ook voor de Kaap de Goede Hoop goederen in te laden, en het is te hopen, dat, door eene voordeelige vracht op genoemde Britsche kolonie, onze reeders zullen worden aangemoedigd om dit voorbeeld te volgen. Deze mag beschouwd worden als de eerste stap, waardoor de Nederlandsche vlag van lieverlede zal kunnen terugwinnen het voordeel in de scheepvaart, van welke zij gedurende twee eeuwen door de thans afgeschafte Britsche scheepvaartwetten is verstoken geweest."

Van den 9den. Naar men verneemt is de bijeenkomst van de Tweede Kamer der Staten Generaal, welke vroeger vastgesteld was op Dingsdag, den 15den dezer, veertien dagen uitgesteld en nu bepaald op Dingsdag, den 20sten dezer. Men gelooft, dat dit uitstel in verband staat met de nog voortdurende ongesteldheid van den minister van binnenl. zaken.

— Naar men verneemt is er bij het ministerie van binnenl. zaken wederom eene reorganisatie op handen, welke tot vereenvoudiging en bezuiniging moet leiden. Tegen den 1sten April aanst. zouden namelijk eervol uit hunne betrekkingen worden ontslagen, onder toekenning van wachtgeld of pensioen, de heeren: *W. J. P.* baron *Sloet van Toutenburg*, opper-houtvester; mr. *A. H. Harteveld*, referendaris; *H. Wijnbeek*, adviseur voor de zaken van het onderwijs; *G. L. Zilcken*, commies; en *Coops*, *P. Bal*, *D. Post* en *W. H. Frundt*, adjunct-commiezen.

AMSTERDAM, 6 Januarij.

Volgens brieven uit Alexandrië, loopende tot den 21sten Dec. l.l., was prinses *Marianne der Nederlanden* den 7den dier maand aldaar aangekomen. Zij werd door den Nederlandschen consul en vice-consul verwelkomd en nam haren intrek in het hotel *de l'Orient*. Vermits de prinses een streng incognito wil in acht nemen, hebben de andere autoriteiten haar niet kunnen komplimenteren. De prinses bezigtigde al het merkwaardige, hetwelk Alexandrië oplevert en woonde des Zondags eene godsdienstoefening bij in de woning van den vice-consul, den heer *Ruyssenaers*, die ds. *van Senden* verzocht had aan een' zijner kinderen den doop toe te dienen en tevens aan de prinses om het ten doop te houden, hetgeen H. K. H. bewilligde, tevens vergunnende, dat aan het kind haar naam gegeven werd. Den 12den vertrok de prinses, in gezelschap van den heer *Ruyssenaers*, aan boord van eene ter harer beschikking gestelde stoomboot naar Kaïro, met het voornemen, om van daar de reis over el Arish en Gaza naar Jeruzalem voort te zetten. Van het plan, om door de woestijn de reis voort te zetten, was echter afgezien, omdat de reizigers, ten gevolge van het vergevorderde saizoen, hevige windvlagen en stortregens te wachten hebben, waardoor de reis zeer wordt bemoeijelijkt. Nu zou de prinses tegen het einde van December naar Alexandrië terug keeren, om van daar met eene Fransche stoomboot naar Beyruth, of met een door den pacha van Egypte ter harer beschikking gesteld oorlogsvaartuig naar Jaffa over te steken en van daar den togt door Palestina voort te zetten. H. K. H. en gevolg verkeerden in den besten welstand.

UTRECHT, 4 Januarij.

Naar wij vernemen, zal op Dingsdag, den 8sten dezer, voor ons provinciaal geregtshof eene regtszaak dienen, welke wegens haren gansch buitengewonen loop de opmerkzaamheid van het regtsgeleerd publiek verdient. De heer *W. Ulderink Jr.*, koopman te Zwolle, werd voor de correctionnele regtbank te Zwolle gedagvaard ter zake van *dénonciation calomnieuse* (valsche aanbrenging), gepleegd tegen den commissaris van policie der stad Zwolle. Nadat bij vonnis dier regtbank de prejudiciële quaestie was beslist, wees die zelfde regtbank ten nadeele van den beklaagde een incidenteel- en eindvonnis. Van de beide vonnissen werd geappelleerd, en, hoezeer op andere gronden, het dispositief in twee arresten van het hof van Overijssel bevestigd. Het eindarrest werd gecasseerd door den Hoogen Raad, en de zaak verwezen naar het hof van Gelderland. Dit hof oordeelde, dat de prejudiciële quaestie *niet* was beslist, en wees een arrest, waarbij het aannam, dat de zaak moest worden geschorst tot die beslissing door den bevoegden regter was genomen. Ook dit arrest werd door den Hoogen Raad gecasseerd, en de zaak terugverwezen naar laatstgemeld hof. Bij dit hof ontstond een deling wees dat hof nogmaals twee arresten, waarvan één op eene incidentele regtsvraag. Nogmaals zijn beide arresten door den Hoogen Raad vernietigd, en werd de zaak geranvoijeerd naar het hof van Utrecht; zoodat ons hof zal te beslissen hebben in eene gewone correctionnele regtsvordering, waarin *drie* vonnissen van eene regtbank, *vijf* arresten van provinciale hoven en *drie* arresten van den Hoogen Raad, te zamen reeds *elf* uitspraken zijn gevallen. Pleit die cumulatie van uitspraken in eene *correctionnele* zaak voor onze wijze van procederen in strafzaken? — Wij vernemen, dat de advokaat *Boissevain* uit Arnhem voor den heer *Ulderink* zal optreden. (*Utr. Ct.*)

ZUTPHEN, 5 Januarij.

Z. M. heeft goedgekeurd het adres van den heer *C. A. Bakker*, grondeigenaar alhier, tot oprigting van een Weeshuis onder den naam van „*Gebroeders Bakker's Weeshuis*," en aan deze inrigting van liefdadigheid alle regten en voordeelen verzekerd, welke zij volgens de wet aanspraak kan maken.

ROTTERDAM, 7 Januarij.

De Limburger dagbladen houden zich ernstig bezig met de meer en meer veld winnende geruchten wegens onderhandelingen tusschen de Nederlandsche en Belgische Regeringen, over den afstand van Maastricht voor 27 millioen francs, en van het geheele afgestane gedeelte van den regter-Maasoever voor 50 millioen francs, aan België. Een dier dagbladen zegt, dat, op welke wijze dan ook, een vreedzaam einde gemaakt moet worden aan de onaangenaamheden, waaraan de Hollanders in dat Hertogdom, zoowel wegens hunne nationaliteit, als uit hoofde der geloofsbelijdenis van de meerderheid hunner landgenooten, dagelijks zijn blootgesteld.

ZWOLLE, 7 Januarij.

Binnen weinige dagen zal de gewezen minister van buitenl. zaken, de heer mr. *J. M. de Kempenaer*, alhier voor de balie optreden als advokaat in eene belangrijke boedelscheiding van landlieden onder Wijhe. De heer mr. *J. A. van Royen* zal voor de gedaagden pleiten.

Ieder haakt naar het oogenblik waarop deze twee bekende talenten voor de regts-balie bewijzen hunner welsprekendheid zullen geven.

— Onze geachte leeraar ds. *G. H. van Senden* heeft aan velen zijner vrienden, vóór zijn vertrek naar het Heilige Land, en wel uit Sicilië, onderscheidene cadeaux gezonden van granaatappelen en dadels; velen ontvangen daarbij zijne schriftelijke betuiging van zijn leedwezen, dat de reis thans langer aanhield dan waarop aanvankelijk gerekend was. — Nogtans heeft de hoogeschatte leeraar bij zijn afwezen zóó voor de vervulling van zijne predikbeurten voorzien, dat de gemeente alle redenen heeft om hoogst tevreden te zijn, hetgeen daarenboven gelegenheid heeft gegeven, dat men onderscheidene voorname kanselredenaars heeft leeren kennen, die in deze provincie in verschillende gemeenten geplaatst zijn, of andere bekwame leeraren van de provincie, wier talenten hier niet algemeen bekend waren.

De laatst ontvangen brief van het reisgezelschap is van het laatst van Nov., waarbij de gezondheid der hooge gasten wordt vermeld. Men schreef, dat de reis niet zonder groote moeijelijkheden werd volbragt, daar de geringe beschaafdheid van onderscheidene natiën, die zij hier en daar en ook voorzeker nog zouden ontmoeten, veel te wenschen overliet.

— Men schrijft uit Almelo, van den 5den Januarij: „Het is ons zeer aangenaam te kunnen berigten, dat de deelneming in het nog ontbrekende kapitaal voor de op te rigten maatschappij van kanalisatie in de provincie met rasse schreden voortgaat, en dat de heer *J. A. van Roijen c. s.* zich aan dezelve niet heeft onttrokken, zoodat zij, die hunne deelneming daarvan schijnen afhankelijk te maken, thans daarin geene reden meer kunnen zoeken om hunne ondersteuning te weigeren aan eene zoo klaarblijkelijk nuttige zaak."

[Er is voor die onderneming noodig *f* 1,100,000. Daarvan is reeds *f* 450,000 ingeschreven door de Overijsselsche spoorweg-maatschappij, en *f* 300,000 door de provincie Overijssel, terwijl in de Staten-vergadering van dat gewest, gehouden op den 6den December 1849, opgave is gedaan van deelnemingen door steden, gemeenten en partikulieren, ten bedrage van *f* 212,500. — Op dat tijdstip stond er alzoo voor de deelneming in de Overijsselsche kanalisatie maatschappij nog open eene som van *f* 137,500.]

ASSEN, 7 Januarij.

Onlangs is medegedeeld, dat de markte van Borger verdeeld zal worden. Men verneemt dienaangaande, dat het grootste gedeelte dier marktgenooten het groote *Hunebed* niet willen verdeelen, maar wel hunne toestemming geven om hetzelve te verkoopen. Indien dit mogt plaats hebben, dan voedt men den wensch, dat dit *gedenkstuk* der oudheid, in het belang der geschiedenis en van de beminnaren der oudheden, door deze provincie mogt worden aangekocht.

— De *Drentsche Courant* bevat de volgende berigten:

Gisteren avond overleed alhier in den ouderdom van 59 jaren, na eene langdurige sukkeling, de heer mr. *Gerrit Kniphorst*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Drenthe, lid van den raad der stad Assen, lid van het collegie van regenten over het huis van arrest en justitie, lid van het collegie van curatoren over het gymnasium aldaar enz. Vóór 1838 was de heer *Kniphorst* procureur bij de arr. regtbank alhier, welke betrekking hij reeds in 1812 bekleedde; jaren lang had hij eene bloeijende praktijk, welke zich over geheel Drenthe uitstrekte; hij was een kundig, bekwaam en scherpzinnig pleitbezorger. Na geruime jaren lid van de staten van Drenthe geweest te zijn, werd hij door deze in 1833 tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal verkozen, en bekleedde de functiën van vertegenwoordiger van Drenthe tot in het laatst van 1848. In deze gewigtige betrekking toonde hij de belangen van het geheele Vaderland en bepaaldelijk ook van het door hem vertegenwoordigd gewest goed te kennen, en gaf ook hier doorslaande blijken van bekwaamheid en scherpzinnigheid. Bij de organisatie van het regtswezen in 1838 werd hij tot lid benoemd van het provinciaal geregtshof van Drenthe. Reeds in 1824 en voorts tot zijnen dood toe was hij lid van den raad der stad Assen, terwijl hij ook vele jaren aldaar en wel tot 1832 het burgemeesterschap bekleedde. In 1816 en eenige volgende jaren is de heer *Kniphorst* regulateur van de successie in Drenthe geweest. Van andere minder belangrijke functiën, waartoe hij benoemd werd, zullen wij niet gewagen. Zacht ruste zijne assche!

— Men verneemt, dat twee ingezetenen van Beilen elkander den eigendom betwisten van een' ouden versleten kerk-Bijbel, en dat daarover eene zakelijke regtsvordering bij de arr. regtbank alhier zal ingesteld worden.

— De diligence van Meppel op Leeuwarden is bij Akkrum omgevallen, ten gevolge van de gladheid van den weg, vereenigd met een' overmatigen bovenlast. (Gelukkig heeft men daarbij geene ongelukken te betreuren gehad.) Het is onvergefelijk, het leven der passagiers aldus in de waagschaal te stellen. De ondernemers van diligences, al worden ze ook al niet door degenen, die daarop moeten toezien, gedrongen om de bepalingen van het Kon. besluit van 1829 op te volgen, dienden in hun eigen belang meer bezorgdheid voor de veiligheid der passagiers te hebben. De diligence, Zaturdagavond alhier aangekomen, moet met 4 à 5 zware pakken gest en bovendien met eene aanzienlijke hoeveelheid pakgoed bovenop beladen geweest zijn.

GRONINGEN, 10 Januarij.

Blijkens de thans verschenen *Groningsche Studenten-Almanak* voor het jaar 1850, bedroeg in 't laatst des verloopen jaar het aantal der hier ingeschrevene Studenten 226. Daarbij zijn de Chirurgijns- en Apothekersleerlingen, die sommige lessen aan de Hoogeschool bijwonen, natuurlijk niet medegerekend. — Onder het rectoraat van den hoogleeraar DE GREUVE, 12 Oct. 1848 — 11 Oct. 1849, zijn 40 studenten ingeschreven.

— Men verneemt, dat het overrijden van de weduwe GELINDE, betwelk den 31sten Dec. ll. met eene arreslede ter dezer stede heeft plaats gehad, aanleiding geeft tot eene regterlijke vervolging. — Eene gevangenisstraf van ten minste drie maanden en ten hoogste twee jaren, benevens eene boete van 50 tot 300 guldens, alles naar mate van de mindere of meerdere onvoorzigtigheid, zijn de straffen die de wet tegen het feit bedreigt. — Moge deze vervolging de bestuurders van arresleden en andere voertuigen eene voorzigtigheid leeren, die op de gladde straten thans zoo hoog noodig is.

Zijne Majesteit goedgevonden aan den heer P. WELLENBERGH, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als hoofd-ingenieur van den waterstaat van de 1ste klasse, te rekenen van den 1sten April aanstaande, en zulks onder dankbetuiging voor zijne veeljarige aan den lande bewezen diensten.

Gedurende het jaar 1849 zijn door de verschillende provinciale commissiën van onderwijs, na afgelegde examens, de volgende acten van algemeene toelating afgegeven:

3 als onderwijzer van den 1sten rang (alle drie in de provincie Gelderland);

115	als onderwijzer van den 2den rang.	
271	„ „ „ „ 3den „	
240	„ „ „ „ 4den „	
11	„ huisonderwijzer.	
150	„ schoolhouderesse en	
10	„ huisonderwijzeresse.	(*Nederl.*)

Te Amsterdam zijn gedurende het afgeloopen jaar geboren 7760 kinderen (3548 jongens, 3496 meisjes), waaronder 716 onechte (356 jongens, 360 meisjes); overleden 9143 personen (4710 van het mannelijk, 4433 van het vrouwelijk geslacht); er hebben 2142 huwelijken en 19 echtscheidingen plaats gehad. Onder de overledenen bevindt zich slechts één, die den ouderdom van 99 tot 100 jaren heeft bereikt.

Te Rotterdam zijn in 1849 geboren 3312 kinderen, overleden 4094 personen, gehuwd 833 paren en uitgesproken 5 echtscheidingen.

Te Utrecht zijn in 1849 geboren 1636 kinderen, waaronder 19 paar tweelingen; overleden 2818 personen, waaronder begrepen zijn 97 doodgeboren kinderen en 20 overledenen in 's Rijks hospitaal. Gehuwd 442 paren.

Te Leiden zijn in 1849 geboren 1297 kinderen, overleden 1752 personen, gehuwd 324 paren, echtscheidingen 1.

Te Delft geboren 684, overleden 1005, gehuwd 158, echtscheidingen geene.

Te Dordrecht geboren 846, overleden 1072, huwelijken 227, echtscheidingen geene.

Te Amersfoort geboren 409, overleden 510 personen, gehuwd 100 paren. De bevolking der gemeente bedraagt 12,389 zielen.

Te Hoogeveen geboren 288, overleden 178, gehuwd 66 paren.

Te Vlissingen geboren 315, overleden 268; gehuwd 56 paren.

Te Hoorn zijn in het jaar 1849 geboren 263 kinderen; overleden 275 personen (waaronder 48 gevangenen en 2 militairen); gehuwd 74 paren.

In 1849 zijn te Assen gehuwd 42 paren, geboren 193 kinderen, waarvan 97 van 't mann. en 96 van 't vrouw. geslacht; hiervan zijn 9 in onechte geboren. Met inbegrip van 7 levenloos geborenen zijn er overleden 61 van 't mann. en 56 van 't vrouw. geslacht, te zamen 117, van de overledenen waren 55 beneden 10 jaren, 11 van 10 tot 20, 10 van 20 tot 30, 6 van 30 tot 40, 16 van 40 tot 50 en 19 van 50 tot 85 jaren. De oudste der overledenen had 84 jaren bereikt en was *Anna Lomulder*, wed. *J. Gerdes*.

Te Wageningen geboren 166, overleden 103, huwelijken 34.

De Ratten te Parijs.

Eene merkwaardige geschiedenis over de ratten van Parijs en derzelver groote vermenigvuldiging vindt men medegedeeld in FRORIEP'S *Notizen* van 1834, Band XL.

Ingevolge een voorslag aan het Fransche Gouvernement, zoude het paardenslagthuis te Montfaucon iets verder van Parijs verlegd worden; maar een der voornaamste hinderpalen tegen die verplaatsing was de vrees voor de gevaarlijke gevolgen voor de buurtschap, die natuurlijk ontstaan moesten, zoo het daarop azende vraatzuchtige ongedierte plotseling van zijn gewoon voedsel beroofd werd.

In een officiëel berigt hierover wordt vermeld, dat de ligchamen der in den loop van eenen dag geslagte paarden (soms loopt dit getal tot 35) den volgenden morgen tot op de beenderen opgevreten worden aangetroffen. Een der eigenaren dezer slagthuizen, DORFAUSOIS, had een gedeelte met vaste muren omgeven, waarin van onderen eenige gaten waren, waardoor de ratten uit en in konden kruipen. Hier legde hij de lijken van twee of drie paarden, en nadat hij om middernacht voorzigtig zooveel mogelijk alle gaten had digtgestopt, ging hij met eenige zijner knechts, ieder met een' stok en fakkel gewapend, ter jagt. De jagt was niet ongelukkig, daar ieder slag bijna eene rat doodde. Bij herhaling van dit bezoek, in tusschenruimte van weinige dagen, doodde hij binnen eene maand 16,050 ratten.

Bij eene enkele zoodanige nachtjagt bedroeg het getal 2650 en het gevolg van vier jagten was 9101. Deze berekening echter kan slechs een onvolkomen denkbeeld geven van de groote menigte dezer dieren, want de plaats, waarin zij op deze wijze gedood werden, bevatte slechts het twintigste gedeelte van de ruimte, waarop de doode ligchamen der paarden liggen en welke de ratten van alle kanten even sterk moeten aantrekken. Deze dieren hebben zich, even als de konijnen in de nabijgelegen velden, holen gemaakt in zoo eene uitgestrektheid, dat de grond, niet zelden boven hen instort en het binnenste van dezelve voor den dag komt. Men vindt zoodanige holen, die dwars door de velden tot op 500 schreden afstands en meer naar en van de slagthuizen loopen. Deze loopen zijn vooral bij vochtig weder duidelijk zigtbaar, daar zij dan met eene vetachtige stof bedekt zijn. — Er bestaat dus nog wel reden om te vermoeden, dat het geslacht der ratten, niettegenstaande de groote slagting onlangs verhaald, nog niet geheel te Parijs uitgeroeid zal zijn.

De *Hamburger Börsenhalle* deelt een overzigt mede van de scheepvaart van Hamburg in 1849. Daaruit blijkt, dat aldaar in dat jaar uit zee waren aangekomen 3459 schepen, waarvan 295 in ballast.

Van deze 3459 aangekomen schepen waren er 1146 onder Engelsche vlag, 918 onder Hannoversche, 408 onder Nederlandsche, 337 onder Hamburger, enz.

Van hetzelfde aantal waren uit Nederlandsche havens aangekomen 397 schepen, uit Batavia 10, uit Batavia en Soerabaija 2, uit Batavia en Singapore 2, uit Samarang 1, en uit Paramaribo 1.

Den 1sten Januarij j.l. lagen in de havens van Hamburg 233 schepen, waaronder 39 Nederlandsche.

Akademienieuws.

LEIDEN, 7 Januarij.

Naar wij vernemen, is door heeren curatoren onzer hoogeschool, tot vervulling der betrekking van hoogleeraar in de theologie, ter vervanging van den emeritus verklaarden professor W. A. VAN HENGEL, aan den Koning een tweetal aangeboden, waarop geplaatst zijn de wel-eerw. heeren DOEDES en VAN OOSTERZEE, beide predikanten bij de Hervormde gemeente te Rotterdam.

— Zoo wij wel onderrigt zijn, zal de weledel zeer geleerde heer dr. R. T. A. DOZY, onlangs tot buitengew. hoogleeraar in de faculteit der Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren benoemd, collegie gaan geven over *Middeleeuwsche en Nieuwe Geschiedenis;* tevens zijne betrekking van Adjutor Interpretis Legàti Warneriani blijven waarnemen. Terwijl wij ons verheugen over deze benoeming, uiten wij met een den wensch, dat nu ook spoedig een kundig opvolger voor den hoogleeraar PEERLKAMP worde benoemd, tot het geven van lessen over de *oude Geschiedenis*, welke sedert eenigen tijd door professor COBET worden waargenomen.

AMSTERDAM, 8 Januarij.

Heden wordt de *dies natalis* van het *Athenaeum Illustre* alhier plegtig gevierd, door eene re-unie, waaraan door zeer veel oud-studenten wordt deelgenomen. In de groote gehoorzaal van de doorluchtige school, heeft de weleerw. heer B. TER HAAR, V. D. M., oud-student, eene redevoering gehouden op de plegtigheid van den dag toepasselijk, terwijl heden namiddag in *Frascati* een feestmaal plaats vindt. — De serenade van gisteren avond, die door de studenten van het athenaeum aan de hoogleeraren en aan eenige burgerlijke en militaire overheden werd gebragt, was zeer luisterrijk en is, door goed weder begunstigd, in de beste orde afgeloopen, in weerwil van de overgroote massa, die er door op de been was gebragt. Behalve de studenten, bij welke 42 fakkeldragers, behoorden 40 muzijkanten, onder leiding van den heer STUMPFF, alsmede een detachement van 30 man infanterie en 14 man kavallerie tot den trein, die van den vroegen avond tot in den nacht in beweging bleef.

— Den 1sten Jan. jl. bedroeg het aantal studenten aan het athenaeum en de seminaria te Amsterdam 134, waarvan [illegible]

Kerknieuws.

VLISSINGEN, 5 Januarij. Gisteren avond is door den breeden kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente alhier, ter vervulling der voortdurende vacature, bestaande zoo door het vertrek van ds. *Gann Dun* naar Zwijndrecht, als door het bedanken voor de beide bereids uitgebragte beroepingen, uit het alsnu laatstelijk geformeerde viertal, beroepen tot haren herder en leeraar ds. *Bresser* te Strijen, en zulks thans met algemeene stemmen.

AMSTERDAM, 9 Januarij. De Hervormde gemeente dezer stad heeft een zeer treffend verlies geleden. Een harer oudste en meest geachte leeraren, ds. *Egbertus Begemann*, overleed gisteren plotseling, in den ouderdom van 71 jaren, na 46 jaren met lust en ijver in de dienst van het Evangelie te zijn werkzaam geweest. De 34 laatste jaren bragt z.w.eerw. bij deze gemeente door.

— Uit het door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente te Koudekerke (Walcheren) gemaakte twaalftal, is het volgende viertal geformeerd: ds. *J. D. Beman Brouwer*, te Waarder; *Huzewinkel*, te Ravesteyn; *Felex*, te Longerhouw; en *van de Vijver*, te Zegveld. Waaruit den 3den dezer, met algemeene stemmen, beroepen is de weleerw. heer *J. D. Beman Brouwer*, predikant te Waarder.

— Bij de Herv. gemeente te Oldekerk (Gelderland) is beroepen ds. *Sijpkens*, pred. te Spijk.

— De Doopsgezinde kerk te Leeuwarden zal belangrijk vergroot worden. De daartoe benoodigde fondsen waren dadelijk bijeengebragt en dus zal het werk spoedig begonnen worden.

— De zes leden van den kerkeraad der Herv. gemeente van Mijdrecht hebben zich schriftelijk verbonden, om tot predikant te benoemen den cand. *L. van Loon*.

'T ZANDT, 7 Januarij. Tot herder en leeraar bij de Christelijk Afgescheidene gemeente alhier, sedert geruimen tijd vacant, is beroepen de heer ... *Smit*, van Delfzijl.

Uit de nominatiën der Hervormde kerkbesturen, heeft Z. M., op voordragt van den minister van justitie, belast met het voorloopig bestuur van het departement voor de zaken der Hervormde eeredienst enz., bij besluit van den 14den December l.l., no. 60, gedaan de benoemingen, ter vervulling der vacaturen: in de onderscheidene kerkelijke collegiën met den 1sten Januarij 1850 ontstaan; onder anderen zijn benoemd tot scriba's der klassikale besturen en derzelver secundi: voor de klassis van Groningen, de heer *J. Boon*, predikant te Groningen; secundus, de heer *A. T. Reitsma*, predikant te Groningen; — Winschoten, de heer *J. Sannes*, predikant te Veendam; secundus, de heer *W. Verweij*, predikant te Winschoten; — Appingedam, de heer *K. Heringa*, predikant te Delfzijl; secundus, de heer *W. J. W. Abresch*, predikant te Loppersum; — Middelstum, de heer *J. R. van Eerde*, predikant te Zuidwolde; secundus, de heer *J. Braak*, predikant te Eppenhuizen.

In Groningen: voor de classis van Groningen: tot lid, de heer J. Offerhaus, predikant te Ezinge; tot secundus, de heer K. O. Nieweg, predikant te Marum; tot lid, de heer J. van Waning Bolt, predikant te Grootegast; tot secundus, de heer A. F. Reitsma, predikant te Groningen; tot lid, de heer mr. H. Nienhuis, oud-ouderling te Groningen; tot secundus, de heer mr. L. B. Lohman, oud-ouderling te Groningen;

Voor de klassis van Winschoten: tot lid, de heer J. Sinninghe Damsté, predikant te Bellingewolde; tot secundus, de heer G. W. Sannes, predikant te Oude Pekela; tot lid, de heer W. Verweij, predikant te Winschoten; tot secundus, de heer B. Steringa Kuijper, predikant te Winschoten, tot lid, de heer J. G. Rookmaker, ouderling te Bellingwolde; tot secundus, de heer G. Engels, ouderling te Midwolde.

Voor de classis van Appingedam: tot lid, de heer H. H. Brucherus Kleveringa, predikant te Uitwierda; tot secundus, de heer B. J. Cramer von Baumgarten, predikant te Ten Boer; tot lid, de heer A. Rutgers, predikant te Slochteren; tot secundus, de heer C. Tjassens Keiser, predikant te Enum; tot lid, de heer mr. J. D. Tresling, ouderling te Scharmer; tot secundus, de heer H. H. de Haan, ouderling te Hellum.

Voor de classis van Middelstum: tot lid, de heer C. T. Lubbers, predikant te Ulrum; tot secundus, de heer T. Janssonius, predikant te Andel; tot lid, de heer J. F. Thiens Abresch, predikant te Zandeweer; tot secundus, de heer J. Keizer, predikant te Wetsinge; tot lid, jhr. mr. U. A. Alberda van Menkema, ouderling te Uithuizen; tot secundus, de heer mr. M. Sichterman van de Brake, ouderling te Obergum.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.